
DEMOCRACY TREE

Genel Rapor

İçindekiler:

Genel Rapor	1
Giriş:	2
Alan Araştırması:	3
Demokrasi ve demokratik değerler:	4
Sonuçlar:	25
Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı	25
Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı Vakaları:	30
Öneriler:	36
Sonuçlar	37
İkincil Araştırma:	37
Antik Kökenler (MÖ 5. – 4. Yüzyıl)	40
Ortaçağ ve Rönesans Dönemi (5. -15. Yüzyıl)	45
Aydınlanma Çağı ve Demokratik Devrimler (17. -18. Yüzyıl)	48
19. Yüzyıl ve 20. Yüzyılın Başları	52
II.Dünya Savaşı'ndan Bugüne	57
Kaynakça	67

Giriş:

Democracy Tree Genel Raporu, demokrasi tarihine dair bilgilerin yanı sıra her bir ortak ülkedeki demokrasi kavramı ve bakış açılarına ilişkin bilgiler sağlamayı amaçlamaktadır. Daha spesifik olarak, bu rapor iki bölümden oluşmaktadır: saha araştırması bölümü ve masa araştırması bölümü.

Saha araştırması bölümünde, tüm ortak ülkeler (Kıbrıs, Estonya, Bulgaristan, İrlanda, Portekiz ve Türkiye), ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılık konusundaki durumu aydınlatmakta ve ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılıkla ilgili gerçek vakaları araştırmaktadır. Saha araştırması kapsamında, ortaklar tarafından gençlere, gençlik çalışanlarına ve gençlik örgütlerine yönelik çevrimiçi bir anket paylaşılmıştır.

Anket aracılığıyla katılımcılara, AB ortak değerlerine dair bilgi düzeylerini değerlendirmeleri ve ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılıkla ilgili perspektiflerini ve deneyimlerini paylaşmaları istenmiştir.

Ayrıca, raporun ikinci bölümü, ortaklar tarafından yürütülen masa araştırmasını içermektedir. Bu bölüm, demokrasinin tarihinden günümüze kadar olan tüm demokratik tarihsel anlar hakkında bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Araştırılan tarihsel dönemler şunlardır:

- Antik Kökler (5. - 4. Yüzyıl)
- Orta Çağ ve Rönesans Dönemi (17. - 18. Yüzyıl)
- 19. Yüzyıl ve 20. Yüzyılın Başları
- İkinci Dünya Savaşı Sonrasından Günümüze

Alan Araştırması:

Metodoloji:

Projenin saha araştırması bileşeni için, ortak ülkelerdeki gençlerin ve gençlik çalışanlarının demokratik değerler ve ayrımcılık, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile ilgili konulara ilişkin deneyimlerini ve bilgi düzeylerini değerlendirmek amacıyla bir çevrimiçi anket geliştirilmiştir: Bulgaristan, Kıbrıs, Estonya, İrlanda, Portekiz ve Türkiye. Anket, hem nicel hem de nitel verileri yakalamayı amaçlayan çoktan seçmeli ve açık uçlu soruları içerecek şekilde titizlikle tasarlanmıştır. Kapsayıcılığı ve doğruluğu sağlamak için anket, projeye dahil olan tüm ortak ülkelerin dillerine çevrilmiştir. Anket daha sonra gençlere ve gençlik çalışanlarına yönelik çeşitli çevrimiçi platformlar ve ağlar aracılığıyla dağıtılmıştır. Yanıtlar belirli bir süre boyunca toplanmış ve ardından eğilimler ve kalıpları belirlemek amacıyla analiz edilmiştir. Nitel yanıtlar, kişisel deneyimlere ve bakış açılarına daha derinlemesine anlayış kazanmak için tematik olarak analiz edilmiştir. Bu metodoloji, katılımcıların demokratik ilkelerle etkileşimlerini ve ayrımcılık, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile ilgili deneyimlerini kapsamlı bir şekilde anlamayı kolaylaştırmış ve projenin hedefleri ile sonuçları için değerli veriler sağlamıştır.

Katılımcıların Sayısı ve Profilleri:

Ortakların sosyal medya, iletişim grupları ve e-posta aracılığıyla hedef gruptan 385'ten fazla kişi ve kuruluşa ulaşılırken, toplamda 65 yanıt toplanmıştır. Daha spesifik olarak, Kıbrıs, Bulgaristan, Estonya ve İrlanda her biri 10 yanıt toplarken, Portekiz 11 yanıt, Türkiye ise 14 yanıt almıştır.

Katılımcıların yaşları 18-24, 24-25, 26-30 ve 30+ arasında değişiklik göstermektedir. Kıbrıs'ta, katılımcıların çoğunluğu 24-25 ve 26-30 yaş aralığında bulunurken, geri kalanlar 30 yaş üstüdür. Estonya'da ise en çok yanıt verenler 30+ yaş grubundayken, 26-30 yaş grubundan ve az sayıda 18-24 yaş grubundan katılımcılar da bulunmaktadır. Portekiz'de de Estonya'ya benzer şekilde, katılımcıların çoğu 30 yaş üstünde olup, 26-30 yaş grubundan da önemli sayıda yanıt alınmıştır. İlginç bir şekilde, İrlanda'da da 30+ yaş grubu en belirgin grup olup, ardından 18-24 yaş grubu ve nihayet 26-30 yaş grubu gelmektedir. Buna karşılık, Bulgaristan'daki katılımcıların çoğunluğu 18-24 yaş grubuna aitken, onu 24-25 yaş grubu

izlemekte ve ardından 26-30 ve 30+ yaş grubu benzer katkıda bulunmaktadır. Türkiye'de de, katılımcıların çoğunluğu 18-24 yaş grubuna aittir; geri kalanları ise 30 yaş ve üstü gruplardadır. Yukarıdaki bilgilere dayanarak, tüm yaş gruplarından katılımcıların yer aldığı bir bütünsel perspektifin görülmesi son derece önemlidir ve bu da daha geçerli ve somut bir sonuç elde edilmesini sağlamaktadır.

Yukarıda belirtildiği gibi, ortak ülkelerdeki katılımcılara, AB ortak değerleri hakkında bilgi düzeylerini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerler arasında: İnsan Onuru, Özgürlük, Demokrasi, Eşitlik, Hukukun Üstünlüğü ve İnsan Hakları bulunmaktadır. Ayrıca bu değerler hakkındaki bakış açılarını paylaşmaları istenmiştir. Sonrasında, katılımcılara ırkçılık, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı varlığı hakkındaki görüşlerini paylaşmaları istenmiştir; bu durum maalesef ortak ülkelerin tamamında hâlâ varlığını sürdürmektedir. Farklı katılımcılar, ya bir kurban olduklarını ya da ırkçılık ve/veya ayrımcılığa tanık olduklarını paylaşmış, kendini rahat hissedendenler ise hikayelerini anlatmışlardır. Tüm yanıtlar anonim olup, katılımcıların yanıtlarını paylaşırken kendilerini rahat hissetmelerini sağlamıştır.

Demokrasi ve Demokratik Değerler:

Bu bölüm, katılımcıların demokrasi ve değerleri konusundaki bilgi düzeyleri hakkında bilgiler içerecek ve her bir AB ortak değerinin neyi temsil ettiğine dair açıklamalar sunacaktır.

Demokrasinin ve değerlerinin bir toplumun refahı için önemli olduğunu düşünüyor musunuz?

Katılımcılara, demokrasinin ve değerlerinin bir toplumun refahı açısından önemli olup olmadığını düşündükleri soruldu. Katılımcıların neredeyse tamamı bu ifadeye katıldığını belirtirken, yalnızca bir kişi karşıt görüş bildirdi. Daha spesifik olarak, 6 ortak ülkeden 5'inde tüm katılımcılar 'EVET' yanıtını verirken, bir ortak ülkede katılımcıların çoğunluğu 'EVET' demiş ve sadece biri 'HAYIR' demiştir. Böylece, toplamda katılımcıların %98.5'i demokrasinin ve değerlerinin bir toplumun refahı için önemine katıldığını belirtirken, %1.5'i bu görüşe katılmamıştır.

AB demokratik değerlerinden haberdar mısınız?

Katılımcılara daha sonra AB demokratik değerlerinden haberdar olup olmadıkları soruldu. Her ortak ülkeden toplanan yanıtlar şu şekildedir:

- **Kıbrıs:** Katılımcıların %70'i AB ortak değerlerinden haberdar olduğunu belirtirken, %30'u bu değerlerden haberdar olmadıklarını ifade etti.
- **Estonya:** Katılımcıların %50'si AB ortak değerlerinden haberdar olduğunu belirtirken, %50'si bu değerlerden haberdar olmadıklarını ifade etti.

- **Portekiz:** Katılımcıların %100'ü demokratik değerlerden haberdar olduklarını belirtti.
- **İrlanda:** Katılımcıların %60'ı AB ortak değerlerinden haberdar olduğunu belirtirken, %40'ı bu değerlerden haberdar olmadıklarını ifade etti.
- **Bulgaristan:** Katılımcıların %60'ı AB ortak değerlerinden haberdar olduğunu belirtirken, %40'ı bu değerlerden haberdar olmadıklarını ifade etti.
- **Türkiye:** Katılımcıların %71.4'ü AB ortak değerlerinden haberdar olduğunu belirtirken, %28.6'sı bu değerlerden haberdar olmadıklarını ifade etti.

Yukarıdaki yanıtlara dayanarak, katılımcıların toplamda %69.2'si AB ortak değerlerinden haberdar olduğunu belirtirken, %30.8'i bu değerlerden haberdar olmadıklarını ifade etmiştir. Katılımcıların çoğu AB demokratik değerlerinden haberdar olsalar da, oldukça yüksek bir yüzdelik kesim bu değerlerden haberdar olmadığını belirtmiştir.

Lütfen aşağıdaki AB demokratik değerleri konusundaki bilgi düzeyinizi belirtin (1 - düşük, 5 - çok yüksek)

Katılımcılara AB ortak değerleri ile ilgili bilgi düzeylerini değerlendirmeleri istendi. Değerler şunları içeriyordu: İnsan Onuru, Özgürlük, Demokrasi, Eşitlik, Hukukun Üstünlüğü ve İnsan Hakları. Aşağıda, katılımcıların sonuçları ortak ülkelere göre paylaşılacaktır.

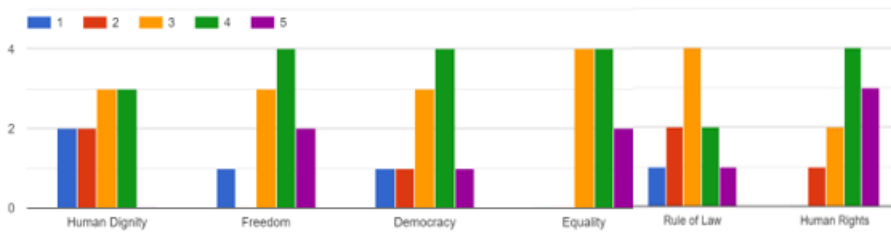
Kıbrıs:

	1 (düşük)	2	3	4	5 (yüksek)
İnsanlık Değeri	30%	10%	40%	-	20%
Özgürlük	10%	-	10%	10%	70%
Demokrasi	10%	-	10%	20%	60%
Eşitlik	10%	-	10%	30%	40%
Hukukun Üstünlüğü	20%	-	20%	30%	30%
İnsan Hakları	10%	-	10%	20%	60%

Yukarıda gösterildiği gibi, Kıbrıs'taki katılımcıların belirli bir seviyede temel AB değerleri ile ilgili bilgilidir.

Estonya

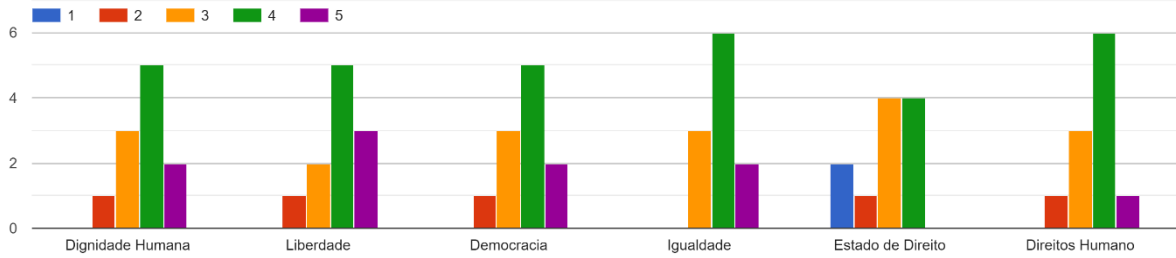
Please provide the level of knowledge you have on the following EU democratic values
(1- low, 5 very high)

Estonya’da, çoğu katılımcı AB’nin özgürlük, demokrasi, eşitlik ve insan hakları gibi değerleri hakkında bilgili oldukları anlaşıldı.

Portekiz

Indique o nível de conhecimentos que tem sobre os seguintes valores democráticos da UE (1 baixo, 5 muito elevado)

Demokrasinin önemi ve AB’nin demokratik değerlerine aşinalık konularındaki sorulara tüm katılımcıların olumlu yanıt vermesi, anket yapılan grup içinde hem ulusal hem de uluslararası düzeyde demokratik ilkelere toplu bir kabul ve destek olduğunu göstermektedir. Demokrasiye değer veren bireyler olarak, katılımcıların büyük olasılıkla kapsayıcılığı, insan haklarını ve sosyal adaleti destekleyen politikalar ve girişimlere eğilimli, toplumsal olarak ilerici bir duruş sergiledikleri söylenebilir. AB çerçevesinde demokrasinin özelliklerini anlamak, anket yanıtlarını yorumlarken değerli bir bağlam sunmaktadır.

İrlanda

Kamusal AB Değeri	Ortalama Skor	Bilgi seviyes
İnsanlık Değeri	3	Katılımcıların seçtiği değerler, orta seviyeye yakın olan karışık bilgi seviyesi göstermektedir. Farklı aşinalık seviyesini gösteren farklı seviyelerde birçok cevap vardır..
Özgür	3.3	İnsanlık değeri yanıtlarına benzer şekilde, katılımcıların oylamaları ortaya ve yükseğe daha eğilimli ve farklı seviyelerde bilgi seviyesini bildiriyor.
Demokrasi	3.3	Katılımcıların demokrasiye verdiği yanıtlar da ortalamadan yüksek seviyeye yakın bilgi seviyesini gösteriyor.

Eşitlik	2	Çoğunlukla düşükten orta seviyeye yakın yanıtlar ile, genel bilgi seviyesi düşüğe daha yakın.
Hukukun Üstünlüğü	2.75	Düşük, orta ve yüksek seviye olarak dağılan yanıtlarla, katılımcıların bilgi seviyesi ortalama ve yeterli olarak gözüküyor.
İnsan Hakları	3.67	İnsan haklarında çoğu katılımcının bilgi seviyesi yüksek cevaplardan dolayı yüksek seviyede gözüküyor.

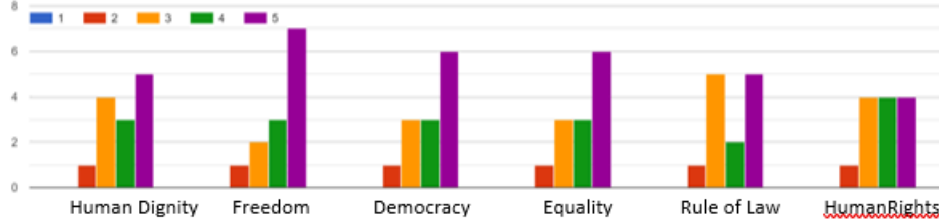
Yukarıdaki yanıtlara dayanarak, İrlanda bağlamında yeterli bir bilgi düzeyi görülmektedir. İnsan Hakları, en fazla bilgi sahibi olunan AB değeri olarak öne çıkarken, bunu Demokrasi ve Özgürlük izlemektedir.

Bulgaristan

Kamusal AB Değeri	Bilgi Seviyesi
İnsanlık Değeri	Katılımcıların 40%'ı nispeten düşük seviyede bilgi seviyesine sahip olduklarını belirtirken (5 kişiden 2'si), 30%'u yüksek seviyede bilgi sahibi olduklarını belirtti (5 kişiden 5'i). Katılımcıların 10%'u 5'e kadar olan derecelerden, 1, 3 ve 4 cevaplarını verdi.
Özgürlük	Buradaki cevaplar oldukça çeşitli, katılımcıların 30%'u 2., 4. ve 5. seviyeleri seçti. Ki bu da hala çoğu katılımcının özgürlük hakkında nispeten yüksek derecede bilgisi olduğunu düşündüğünü belirtiyor.
Demokrasi	Katılımcıların 30%'u 5 üzerinden 2'yi seçti ve diğer 30%, 5 üzerinden 5'i seçti. Bu da bu grubun konu hakkında oldukça farklı seviyelerde bilgi sahibi olduklarını belirtiyor.
Eşitlik	Katılımcıların 30%'u bu konuda en düşük seviye bilgiye sahip olduklarını belirten 1.seviyeyi işaretlerken, %20'si de 5 üzerinden 2'yi seçti; diğer 20%, orta seviyede bilgi sahibi olduklarını belirtti (5 üzerinden 3), ve 20% en yüksek seviye olan 5'i seçti.
Hukukun Üstünlüğü	Katılımcıların 50%'si bu konu üzerinde en düşük seviyede (5 üzerinden 1) bilgi sahibi olduğunu belirtirken, 20%'si yüksek seviyede (5 üzerinden 5) bilgi sahibi olduğunu belirtti. Diğer tüm seçeneklerin her biri katılımcıların 10%'u tarafından seçildi.
İnsan Hakları	Katılımcıların 30%'u bu konuda düşük seviyede (5 üzerinden 1) bilgi sahibolduğunu belirtirken, 20%'si orta seviye (5 üzerinden 3), ve diğer 20%'si en yüksek seviyede (5 üzerinden 5) bilgi sahibi olduklarını belirtti.

Yukarıdaki yanıtlara göre, Bulgaristan bağlamının genel AB değerlerinde yeterli bir seviyede bilgi sahibi olduğu söylenebilir.

Türkiye

Human Dignity- Freedom- Democracy- Equality- Rule of Law- Human Rights

1:0-0-0-0-0-0

2:1-1-1-1-1-1

3:4-2-3-3-5-4

4:3-3-3-3-2-4

5:5-7-6-6-5-4

Türkiye'deki katılımcıların yüksek seviyede bir bilgi seviyesine sahip olduğu gözükürken, Demokrasi ve Eşitlik'in takip ettiği Özgürlük en çok bilgi sahibi olunan AB değeri olarak geçiyor.

Lütfen yukarıdaki yanıtlarınıza dayanarak AB demokratik değerleri hakkında kısa bir açıklama yapınız

Bu bölümde katılımcılardan her bir AB ortak değeri hakkında kısa bir açıklama yapmaları istenmiştir. Aşağıda, her bir AB ortak değeri için katılımcıların yanıtları, ortak ülkelere göre sunulacaktır.

İnsan Onuru

Bu bölüm, katılımcıların İnsan Onuru'nun onlar için ne anlama geldiği konusundaki ifadelerini içerecektir. Yanıtlar, her ortak ülkenin cevaplarına göre ayrılacaktır.

Kıbrıs

İnsan onurunu tanımlamaları istendiğinde, katılımcılar bunun AB Temel Haklar Şartı'nın bir parçası olduğunu, 1. Bölümde yer aldığını ve İnsan Onuru'nun korunması gereken bir hak olduğunu belirttiler. Bu hakkın asla ihlal edilmemesi gerektiğini ifade ettiler. Herkesin geçmişine (din, etnik köken, cinsiyet vb.) bakılmaksızın saygıyla muamele görmesi büyük önem taşımaktadır. Bir insanın herhangi bir özelliği veya niteliği nedeniyle insan onurunun

küçümsenmemesi gerektiği vurgulanmıştır. Hepimiz saygı duyulmuş ve değerli hissetmeliyiz. Karşılıklı saygı, insan onurunun bir örneği olarak kabul edilebilir.

Estonya

Anketten, insan onuruyla ilgili birkaç önemli nokta öne çıkmıştır. Katılımcılar, temel ihtiyaçlara (içme suyu ve barınma gibi) erişimin ve tüm insanların saygı ve onurla muamele görmesinin insan onurunu korumak için çok önemli olduğunu vurgulamışlardır. Her insanın değerleri ve haklarına saygı duyulması konusunda katılımcılar arasında güçlü bir fikir birliği vardır. Katılımcılar, insan onuru ve insan hakları arasındaki yakın ilişkiye vurgu yapmış ve AB'nin bu hakları teşvik etme ve koruma konusundaki rolünü özellikle vurgulamışlardır. Ayrıca katılımcılar, insan onurunun önemli yönleri olarak özsaygının, disiplini ve kişisel değerlere bağlı kalmanın önemini vurgulamışlardır.

Daha detaylı incelemek gerekirse, bazı cevaplar aşağıda belirtilmiştir:

Temiz suya ve barınağa erişim hakkı.

Onur, saygı ve disiplinle muamele görmek.

Her bireyin doğuştan gelen değeri ve hakları. İnsanlık dışı veya aşağılayıcı muameleden korunma.

İnsanlığa saygı.

İnsan onuru, insan haklarına saygıyla yakından ilişkilidir. AB, insan haklarının korunması ve teşvik edilmesini kimliğin temel bir unsuru olarak vurgular.

İnsan onuru, her bireye ve onun haklarına gösterilen saygıyla ilgilidir.

Kendisine ve başkalarına saygı duyan, kendi görüşleri dinlenen ve dikkate alınan bir kişi.

Kendine ve değerlerine saygı göstermek.

Portekiz

AB'nin İnsan Onuru demokratik değerine ilişkin bilgi düzeyine dair soruya verilen yanıtlar, katılımcılar arasında genellikle olumlu ve bilgili bir anlayışı yansıtmaktadır. Katılımcıların çoğu, bu demokratik ilkeye dair önemli bir farkındalığa sahip olduklarını gösteren orta ila yüksek aralıklarda puanlar vermiştir. Katılımcılar, AB'nin insan onurunu politikalarının merkezine koyma taahhüdünü tutarlı bir şekilde kabul ettiler. AB'nin her bireyin doğuştan gelen haklarını ve değerini, köken, ırk, cinsiyet, din ya da yönelim gibi faktörlerden bağımsız olarak tanıdığını ve koruduğunu anlamaktadırlar. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile sosyal ve istihdam politikalarının kabulü, insan haklarının korunmasında çok yönlü bir yaklaşımın farkında olduğunu göstermektedir.

İrlanda

Olumlu:

- *"Her birey saygı görmelidir ve insan onuru, bireylerin haklarını ve sorumluluklarını tanımak ve korumak anlamına gelir."*
- *"Vatandaşlar, onurlu koşullar altında yaşama ve çalışma hakkına sahiptir."*
- *"Herkes doğuştan gelen bir onura sahiptir ve korunmalı, saygı gösterilmelidir."*
- *"İnsan onuru, her bireyin benzersiz tarihine saygı ve koruma anlamına gelir."*
- *"Bir kişideki onur, toplumda doğru işleyiş için büyük bir armağandır."*

- *"İnsan onuru, yalnızca temel bir hak değil, aynı zamanda temel hakların temelidir."*
- *"Bu, insanlara onurlu ve saygılı davranma şeklimizdir."*

Belirsiz ya da Sınırlı Farkındalık:

- *"Emin değilim, üzgünüm."*
- *"Çok farkında değilim."*

Genel Yorum:

- *"İnsan onuru, insanlığın refahına dayanır."*

Bulgaristan

- *Demokratik bir toplumda yaşayan bir kişinin önemini ve kişiliğini belirleyen bir özellik.*
- *Bir kişinin davranışları.*
- *Bir kişinin öz saygısı, belirli başarılar ve öz değerlendirmeye dayanır.*
- *Üstün niteliklere sahip olmanın getirdiği gurur duygusu.*
- *Her insanın onur hakkı vardır, bu da kimsenin bu hakkı çiğneme hakkına sahip olmadığı anlamına gelir.*
- *Temel haklara erişim.*
- *Ev, gıda, eğitim ve sağlık herkes için karşılanan temel ihtiyaçlar.*
- *Her bireyin doğuştan gelen değeri ve saygısı.*
- *Her insanın kendisinde doğuştan gelen bir değeri vardır ve bu, herhangi bir yasa veya prosedür tarafından sorgulanamaz (örneğin, bu nedenle ölüm cezası AB'de yasaktır).*

Genel olarak, anket bulguları, katılımcılar arasında insan onuru konusunda hem bireysel hem de toplumsal bakış açısını kapsayan incelikli bir anlayış olduğunu göstermektedir. Katılımcılar, onurun her bireye doğuştan gelen temel bir hak olduğunu kabul ediyor ve bu hakkın yaşamın her alanında saygı gösterilmesinin ve korunmasının önemini vurguluyorlar.

Türkiye

- *"Kendi iradesine sahip olmak."*
- *"İnsanlığın onuru, eşitlik, liyakat ve özgürlüğe bağlıdır."*
- *"Toplumun genel insani konumunun altında ve kabul edilemez olarak görülen davranışları zorlamamak."*
- *"Onur sadece bir isimdir." (Türkçede "onur" hem bir isim olarak hem de kavram olarak kullanılabilir.)*
- *"İnsanları ezmek, sınıflandırmalar yapmamak."*
- *"İrk, dil, din veya cinsiyet gibi ayrımlardan bağımsız olarak, bireylerin yalnızca insan oldukları için özel ve değerli doğasını ifade eder."*
- *"Her insan değerlidir."*
- *"Doğumdan sonra, herhangi bir ayrım gözetmeksizin, bir insan ayrımcılık yapılmadan insan onuruna sahip olma hakkına sahiptir."*

Yanıtlar, bireysel özerklik ve doğuştan gelen değer üzerine odaklanan tutarlı bir insan onuru anlayışını ortaya koymaktadır. Yanıtlar, bireylerin yalnızca insan oldukları için değerli ve saygı duyulması gerektiğini vurguluyor. "Onur" kavramının Türk kültürel bağlamına özgü bir anlayışla ele alınması, bu kavramın evrenselliğini pekiştiriyor.

Yorumlar:

AB'nin insan onuruna dair tanımını bu şekildedir:

"İnsan onuru dokunulmazdır. Saygı gösterilmeli, korunmalı ve temel hakların gerçek temeli olarak kabul edilmelidir."

Genel olarak, tüm ortak ülkelerden gelen yanıtlar, katılımcıların insan onurunun tanımına dair çeşitli unsurlar üzerinde hemfikir olduğunu vurgulamaktadır. Özetle, katılımcılar, herkesin geçmişine ve özelliklerine bakılmaksızın saygı gösterilmesi gerektiğini ve insan onurunun her bireye doğuştan geldiğini ifade etmiştir.

Özgürlük

Bu bölümde katılımcılar, özgürlüğün onlar için ne anlama geldiğini ifade etmişlerdir. Aşağıda yanıtlar her bir ortak ülkenin cevaplarına göre sıralanmıştır.

Kıbrıs

Özgürlük son derece önemlidir, çünkü her bireyin kendi kararlarını verme yeteneğine ve özgürlüğüne sahip olması gerekmektedir. Katılımcılar, seçim, ifade, din, konuşma, toplanma ve cinsiyet kimliği özgürlüğünün farkında olduklarını belirttiler. Ayrıca, zorla çalıştırma ve kölelikten özgürlük gibi hem "şu özgürlüğü" hem de "şundan özgürlük" kavramlarının önemli olduğu vurgulandı.

Estonya

Katılımcılar, ifade özgürlüğü, din özgürlüğü, düşünce özgürlüğü ve özellikle karar verme özgürlüğünün yüksek önemini vurguladılar. Bulgular, bireylerin kendilerini özgürce ifade edebileceği, haklarının korunduğu bir ortam yaratmanın hayati önem taşıdığını gösteriyor. AB açısından özgürlük, siyasi ve ekonomik özgürlük boyutlarıyla da uyumludur. Son olarak, bireylerin iş, eğitim ve kişisel meseleleri hakkında karar verme özerkliği çok önemli görülmektedir.

Bazı yanıtlar aşağıdaki gibidir:

Düşünce, din, bilgi ve ifade özgürlüğü.

Bireylerin kendilerini özgürce ifade edebilecekleri bir ortam yaratmak, bireysel hakların korunması.

Hareket ve seçim özgürlüğü.

AB bağlamında özgürlük, hareket özgürlüğü, siyasi özgürlük ve ekonomik özgürlüğü kapsayan çeşitli boyutları içerir.

Özgürlük, mahkûm ve köle olmayan bir yerdir.

Yaşamın tüm alanlarında kendi kararlarını verebilme yeteneği.

İş, eğitim ve kişisel yaşam hakkında seçim yapma özgürlüğü.

İstedığınız hayatı seçme hakkı.

Portekiz

Katılımcılar genel olarak AB'nin Özgürlük demokratik değerine dair sağlam bir anlayış sergilemişlerdir ve katılımcıların çoğu orta ile yüksek aralıkta puanlar vermiştir. Katılımcılar, AB'nin özgürlüğü teşvik etme taahhüdünü kabul etmişlerdir ve bunun AB Temel Haklar Şartı'nda yer alan temel bir hak olarak tanındığını belirtmişlerdir. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne bağlı kalınarak özgürlüğün güçlendirildiğini vurgulamışlardır. Katılımcılar, Portekiz'de AB'nin hem ilke hem de yasal araçlar aracılığıyla özgürlüğü teşvik ettiğinin farkındaydı. Ulusal düzeyde ifade, hareket ve medeni hakların sağlanmasına yönelik politikaların var olduğunu belirttiler.

Özetle, katılımcılar, AB'nin Özgürlük demokratik değerine dair hukuki temeli, pratik uygulamaları ve bireysel ile toplu özerklik üzerindeki geniş etkilerini kabul eden incelikli bir anlayış sergilemişlerdir.

İrlanda

Kapsamlı Anlayış:

"Düşünce, ifade, din ve bilgi özgürlüğü."

"İfade özgürlüğü, kendini ifade etme özgürlüğü, konuşma özgürlüğü, din özgürlüğü, hareket özgürlüğü, dernek kurma özgürlüğü, bilgi özgürlüğü."

"Özgürlük, düşünme, hareket etme ve istediğiniz gibi ifade etme gücüdür."

"Her insan kendini özgür hissetme ve özgürce hareket etme hakkına sahip olmalıdır."

"Özgür olmak, ifade özgürlüğüdür."

Sosyal ve Küresel Perspektif:

- *"Avrupalılar din ve cinsellik dahil olmak üzere belirli bir özgürlük seviyesine sahip olma hakkına sahiptir."*
- *"Özellikle günümüzde dünya barışı, olmazsa olmazdır."*

Tarihsel Bağlamın Kabulü:

"Tarihsel gerçeklere dayanarak, özgürlük her zaman sınırlı olmuştur."

Bulgaristan

- *Kişisel bir görüşü ifade etme, dünyada sınırsız seyahat etme ve kiminle yaşayacağına karar verme hakkı.*
- *Bir kişinin rahatça görüşünü ifade etme durumu.*
- *Seçim hakkı.*
- *Her bireyin kişisel ilke, ahlak ve değerlerini ifade etme ve uygulama hakkı üzerindeki kısıtlamaların yokluğu.*
- *Her birey, hareket, konuşma ve düşünme özgürlüğüne sahip olmalıdır; ancak, kişinin eylemleri yasaları ihlal ediyorsa, cezalandırılmalıdır.*
- *Kişisel ifadede bulunma hakkı.*
- *Kültürünüzün, konuşmanızın, cinsel kimliğinizin vb. tadını çıkarma özgürlüğü.*
- *AB içinde tüm vatandaşların hareket, ifade ve düşünce özgürlüğünü sağlama.*
- *Her insan özgür doğar ve örneğin, fikirlerini ifade etme ve AB içinde serbestçe hareket etme hakkına sahiptir.*

Katılımcılar, özgürlüğün ifade özgürlüğü, seçim özgürlüğü, özgürlüğün evrensel niteliği ve hukuki sınırları gibi bazı önemli yönlerini belirlemişlerdir. Anket bulguları, özgürlüğün çok boyutlu doğasını vurgulayarak, ifade, seçim, yasallık, evrensellik ve doğuştan gelen haklar gibi çeşitli unsurları kapsamaktadır. Katılımcılar, özgürlüğü bireysel tatmin ve toplumsal refah için vazgeçilmez bir ilke olarak kabul eden incelikli bir anlayış sergilemişlerdir.

Türkiye

- *"İnsanların görüşlerini ve düşüncelerini ifade etmelerini sınırlamamak."*
- *"İnsanların başkalarını etkilemeden istedikleri gibi yaşama şekli."*
- *"Özgürlük yaşamla başlar ve sonra artmalıdır. İdeallerle donatılmış bir bireyin, başkalarını rahatsız etmeden istediği gibi davranma yeteneğidir."*
- *"Suriyeliler yüzünden akşam dışarı çıkamıyoruz."*
- *"Her birey kendi seçimlerinden ve hayatını yaşamasından sorumludur."*
- *"Bireyler, başkalarının haklarına saygı gösterirken, özgürce yaşama, kendini ifade etme ve herhangi bir dış baskıya maruz kalmadan kararlar alma hakkına sahiptir."*
- *"Özgürlük temel bir haktır."*
- *"Herkesin ifade özgürlüğü hakkı vardır ve herhangi bir kamu otoritesinin müdahalesi olmadan kendini ifade edebilmelidir."*

Bu yanıtlar, özgürlüğün çok boyutlu bir anlayışını ortaya koymaktadır. Temelinde, kendini özgürce ifade etme hakkı yer almakta olup, açık iletişimin önemi ve görüşlere getirilen kısıtlamalardan kaçınmanın önemi vurgulanmaktadır. Ayrıca, sorumlu özgürlük kavramı ortaya çıkmakta ve katılımcılar, başkalarının özgürlüğünü ihlal eden eylemlerden kaçınmanın önemini kabul etmektedir. İlginç bir yanıt ("Suriyeliler yüzünden akşam dışarı çıkamıyoruz"), gerçek dünyadaki özgürlük sınırlamalarını vurgulamakta ve bireysel özgürlüklerin toplumsal refahla dengelenmesi gerektiği konusundaki devam eden tartışmayı gözler önüne sermektedir; bu aynı zamanda ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile de bağlantılıdır. Son olarak, birkaç yanıt özgürlüğün temel bir hak olduğunu, özellikle ifade özgürlüğünün dış baskı olmadan korunması gerektiğini vurgulamaktadır.

Yorumlar:

AB'nin özgürlük değerine ilişkin tanımı şu şekildedir:

"Serbest dolaşım hakkı, vatandaşlara Birlik içinde serbestçe hareket etme ve ikamet etme hakkı verir. Özel hayata saygı, düşünce, din, toplanma, ifade ve bilgi özgürlüğü gibi bireysel özgürlükler, AB Temel Haklar Şartı ile korunmaktadır."

Toplanan yanıtlar, katılımcıların seçim, ifade, din, konuşma, toplanma ve cinsel kimlik özgürlüğü gibi özgürlüğün temel unsurları hakkında güçlü bir farkındalık sergilediğini göstermektedir. Her bireyin bu özgürlükleri tam anlamıyla kullanarak özgün bir şekilde yaşama hakkına sahip olduğu ve bu özgürlüğün evrensel olarak tanınması ve korunması gerektiği vurgulanmaktadır.

Demokrasi

Bu bölümde, katılımcıların demokrasi kavramının onlar için ne anlama geldiğini ifade ettikleri bilgiler yer alacaktır. Aşağıda yanıtlar, her bir ortak ülkenin cevaplarına göre sıralanmıştır.

Kıbrıs

Demokrasi, bir ülkenin halkının, oylarla seçilen temsilciler aracılığıyla yönetildiği bir kavram olarak kabul edilmektedir. Katılımcılar, çoğunluğun ihtiyaçlarını temsil etme, oy hakkı, toplanma özgürlüğü ve dernek kurma özgürlüğü gibi unsurların demokrasinin ayrılmaz parçaları olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, demokrasi ile ilgili şu unsurları paylaşmışlardır: saygı, hoşgörü, ifade özgürlüğü, din özgürlüğü, vatandaşlık hakları gibi konular.

Katılımcılar, demokrasi bilgilerini daha da detaylandırarak demokratik tercihler yapma hakkı, halkın güce sahip olduğu siyasal yapı, oy ve ifade hakkı, siyasal özgürlük ve ifade hakkı, ayrıca yönetim organlarının/insanlarının hesap verebilirliği gibi konulara değinmişlerdir.

Estonya

Demokrasiye ilişkin bulgular, vatandaş katılımının önemini ve demokrasinin vatandaşların yönetime katılımını vurgulamaktadır. Katılımcılar, demokrasinin temel unsurlarını, çoğunluğun sesinin yansıtıldığı bir karar alma süreci olarak tanımlamışlardır. Ayrıca, demokrasi vatandaşların özgürce görüşlerini paylaşma ve kendilerini etkileyen politikalara katkıda bulunma hakkına sahip oldukları bir sistem olarak kabul edilmiştir. Sonuç olarak, demokrasi, bireylerin topluluklarını şekillendirmede önemli bir role sahip olduğu, barışçıl ve uyumlu bir yaşam yoludur.

Bazı yanıtlar aşağıdaki gibidir:

Oylama senaryosunda çoğunluğun yönetimi.

Hükümet yetkililerini seçme hakkı.

Vatandaşların Avrupa Parlamentosu da dahil olmak üzere çeşitli kurumlara temsilcilerini seçme hakkı. Seçilmiş temsilciler, halkın iradesini yansıtarak politika yapma kararları alır.

Çoğunluğun sesini dikkate alan siyasal bir terim.

Temsili seçimler.

Demokrasi, çoğunluğun karar verdiği bir siyasal sistemdir.

Görüşlerinizi paylaşma ve sizi birey olarak etkileyen konulara katılma özgürlüğü.

Kelimelerle açıklamak zor. Politikacıları temsilcileriniz olarak seçebildiğiniz ancak onların vatandaşların ihtiyaçlarına demokratik bir şekilde, kişisel kazanç peşinde olmadan çözüm bulması gerektiği bir sistem.

Vatandaşların barış içinde ve sevgi dolu bir şekilde yaşama gücü.

Portekiz

Katılımcılar, AB'nin Demokrasi demokratik değerine dair kayda değer bir anlayış sergilemişlerdir ve çoğu orta ila yüksek aralıkta puanlar vermiştir. AB'nin Portekiz'de demokrasiyi hukuki araçlar ve ilkeler aracılığıyla teşvik ettiğini kabul etmişlerdir. Hukukun üstünlüğü, vatandaş katılımı ve demokratik ilkelerin izlenmesi, insan hakları, basın özgürlüğü, yargı bağımsızlığı ve serbest ve adil seçimlerin yürütülmesi dahil olmak üzere

vurgulanan unsurlar arasındadır. Demokrasi, AB'nin merkezi bir dayanağı olarak kabul edilmiş ve önemli kararların demokratik ve temsili bir şekilde alındığı belirtilmiştir. Bu, demokrasinin AB'nin kimliğinin temel taşı olduğu anlayışını yansıtmaktadır.

Bazı yanıtlar, AB içindeki kararların oylama yoluyla alındığını vurgulayarak, bireylerin demokratik sürece katılma evrensel hakkını vurgulamıştır. Yanıtlar, Avrupa Birliği'nin demokratik ilkelerine dair bilgili bir katılımcı kitlesini yansıtmaktadır.

İrlanda

Temel İlkeler:

- *"Oy hakkı."*
- *"AB içindeki ülkeler hükümetlerini demokratik olarak seçmelidir ve AB kararları bu şekilde şekillenmelidir."*
- *"Demokrasi, bir hükümet sistemidir, burada üyeler bir ülkenin tüm nüfusu tarafından seçilmektedir."*
- *"AB'de demokrasi yüksek değer taşır, yani halk kimin lideri olacağı konusunda söz sahibidir."*

Vatandaş Katılımı ve İnsan Hakları:

- *"Oy kullanma ve vatandaşların siyasi kararlara katılma hakkı."*
- *"İnsan haklarına saygı gösterme ve bunu sağlama yeteneği."*

Eleştirel Değerlendirme:

- *"Demokrasi iyi işlediğinde toplum için çok faydalıdır ve vatandaşların ifade özgürlüğünü sağlar."*
- *"Günümüzde demokrasi yalnızca küresel elitlerin çıkarlarını kapsıyor."*

Bulgaristan

- *Herkes bir şans tanımak.*
- *Yaşadığınız ülkede hangi partinin lider olacağına dair siyasi kararlara katılma hakkı.*
- *Vatandaşların karar alma süreçlerine katılım gücüne sahip olduğu bir siyasal sistem oluşturma.*
- *Siyasi gücün seçimler aracılığıyla meşru hale getirildiği ve vatandaşların farklı düzeylerde siyasi katılım gösterdiği bir sistem.*
- *Toplumda vatandaşların eşitliği ile karakterize edilen ve genel yasalar üzerinde özgürce ve eşit bir şekilde oy kullanılan siyasi bir ideoloji.*
- *Duyulma hakkına sahip olmak.*
- *Hükümet halkın sesine güvenir.*
- *Toplumumuzda yönetim organlarını seçme hakkı.*
- *Toplumun oy kullanarak tercih yapma hakkı.*

Anket bulguları, katılımcılar arasında demokrasiye dair iyi bir anlayış olduğunu, siyasal katılım, eşitlik, özgürlük, temsil ve seçimler yoluyla yönetimin meşruluğu gibi ilkeleri kapsadığını göstermektedir. Bu yanıtlar, demokrasinin, vatandaşların toplumlarını

şekillendirmede haklarını ve katılımlarını güvence altına alan temel bir çerçeve olarak kabul edildiğini yansıtmaktadır.

Türkiye

- *"Bir devlet liderinin vatandaşlar tarafından seçilmesi."*
- *"Bir ulusun iradesinin ve düşüncelerinin önemi."*
- *"Çok partili ve çok kişili seçim uygulaması."*
- *"Kazanan seçim ertelendi." (bir eleştiri)*
- *"Bireyler, yasalar tarafından korunan bir şekilde yönetim organlarından yararlanabilmelidir."*
- *"AB ülkelerinde, insanlar seçimlerde özgürce tercihlerini yaparlar."*
- *"Çoğunluk yönetimi belirler ve refah seviyesinin yükselmesi için halk yönetimi belirler."*

Bu yanıtlar, demokrasiye ilişkin farklı düzeylerde bir anlayış göstermektedir. Bazıları, liderlerin seçilmesinde vatandaş katılımı gibi temel unsurlara odaklanırken ("bir devlet liderinin vatandaşlar tarafından seçilmesi," "AB ülkelerinde insanlar özgürce seçim yaparlar"), diğerleri halkın iradesinin temsil edilmesinin önemini vurgulamaktadır ("bir ulusun iradesinin ve düşüncelerinin önemi," "çoğunluk yönetimi belirler"). İlginç bir şekilde, bir yanıt ("çok partili ve çok kişili seçim uygulaması") seçim sistemlerinin ayrıntılarına giriyor. "Kazanan seçim ertelendi" yorumu, Türkiye'deki demokratik süreçlerdeki potansiyel eksikliklere dikkat çekerek eleştirel bir perspektif sunuyor. Son olarak, bir başka yanıt ("Bireyler, yasalar tarafından korunan bir şekilde yönetim organlarından yararlanabilmelidir"), demokratik hükümetlerin halkına hizmet etme sorumluluğunu işaret ediyor.

Yorumlar:

AB'nin demokrasi değerine ilişkin tanımını şu şekildedir:

"AB'nin işleyişi, temsili demokrasiye dayanır. Bir AB vatandaşı, otomatik olarak siyasi haklara sahiptir. Her yetişkin AB vatandaşı, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aday olma ve oy kullanma hakkına sahiptir. AB vatandaşları, ikamet ettikleri ülkede ya da geldikleri ülkede aday olma ve oy kullanma hakkına sahiptir."

Yanıtlarla benzer şekilde ifade edildiği gibi, demokrasi sayesinde her bireyin oy kullanma ve ülkesinin siyasi olaylarına doğrudan veya dolaylı olarak katılma hakkı olduğu kabul edilmiştir. Ayrıca Avrupa Birliği'nin demokrasi kavramına verdiği öneme vurgu yapılmıştır.

Eşitlik

Bu bölümde, katılımcıların eşitliğin onlar için ne anlama geldiğini ifade ettikleri bilgiler yer alacaktır. Aşağıda yanıtlar, her bir ortak ülkenin cevaplarına göre sıralanmıştır.

Kıbrıs

Eşitlik, etnik köken, cinsiyet, din, engellilik, yaş, cinsel yönelim, yetenekler gibi temellere dayalı doğrudan veya dolaylı ayrımcılık olmaması gerektiğiyle ilgili ilkelerle bağlantılı bir kavram olarak tanımlanmıştır. Katılımcılar, toplumda herkes için eşit haklar, eşit muamele ve eşit fırsatlar olması gerektiğini vurgulamışlardır; bu, istihdam fırsatlarını da içermektedir. AB'nin eşitlik değerine ilişkin bir diğer bakış açısı ise AB üye devletleri arasındaki eşitliği ve tüm AB vatandaşlarının, yaşadıkları ülkede aynı AB haklarından yararlanmaları gerektiğini içermektedir.

Estonya

Eşitlik, genç Estonyalılar arasında cinsiyet, ırk, din, ekonomik geçmiş gibi faktörlerden bağımsız olarak herkese eşit muamele edilmesi konusunda güçlü bir bağlılık olarak kabul edilmektedir. Eğitim, kariyer ve iş fırsatlarına erişimde cinsiyet ya da kökene bakılmaksızın eşit fırsatlar sağlanması gerektiği vurgulanmıştır ve genel olarak toplumun tüm kesimlerinde adil bir muamele olması gerektiği belirtilmiştir.

Daha spesifik olarak, yanıtlar şunları içermiştir:

Cinsiyet ve azınlık gruplarının eşitliği.
Cinsiyet, cinsel yönelim, ırk, din gözetilmeksizin eşitlik.
İrk, cinsiyet, etnik köken, din, engellilik, yaş veya cinsel yönelim temelli ayrımcılık yapılmaması.
Cinsiyet fark etmeksizin herkese eşit saygı gösterilmesi.
Ayrımcılıktan korunma.
Tüm vatandaşlar için kanun önünde eşit haklar.
Herkese eşit fırsatlar sunma ve insanları ayrımcılıktan koruma yeteneği.
Cinsiyet, ten rengi ve din fark etmeksizin aynı fırsatlara sahip olma.
Cinsiyet gibi faktörlere dayalı olmaksızın, becerilere dayalı fırsatlara ulaşma.
Köken veya cinsiyete bakılmaksızın iş, kariyer ve eğitim erişimi.

Portekiz

Katılımcılar genel olarak AB'nin Eşitlik demokratik değerine dair sağlam bir anlayış sergilemişlerdir ve çoğu 4 üzerinden 5 puan vermiştir. Katılımcılar, AB'nin cinsiyet, etnik köken, engellilik, cinsel yönelim veya diğer herhangi bir özellikten bağımsız olarak tüm bireyler için eşit fırsatlar ve muamele teşvik etme taahhüdünü kabul etmişlerdir. "Bu, cinsiyet, etnik köken, din veya diğer kişisel özelliklerden bağımsız olarak tüm vatandaşlar için eşit haklar ve fırsatları vurgulamaktadır." Katılımcılar, AB'nin sosyal ve ekonomik eşitsizlikleri hedef alan yasalar ve girişimler aracılığıyla ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına yönelik çabalarının farkındadır. Eşitlik hakkında yapılan açıklamalar, herkesin kim olduğuna bakılmaksızın eşit muamele görmesi gerektiğini ve adalet ve tarafsızlık ilkelerinin önemini vurgulamaktadır.

İrlanda

Cinsiyet ve Azınlık Eşitliği:

- *"Erkekler ve kadınlar arasında eşit haklar."*
- *"Cinsiyet, ırk ve azınlık eşitliği için mevcut hareketler."*
- *"İrk, cinsiyet, cinsel yönelim, din, yaş ve engellilik fark etmeksizin insanlara eşit muamele."*

Eşit Muamele ve Fırsatlar:

- *"Eşitlik, haklar ve fırsatlar açısından eşit olmak ve eşit muamele görmekle ilgilidir."*
- *"Tüm cinsiyetlerden, dinlerden, ırklardan insanlar herkes gibi aynı haklara sahip olmalıdır."*
- *"Fırsatlarda eşitlik sağlayabilme yeteneği."*

Zorunlu Varlık ve Gerçekçilik:

- *"Eşitlik tüm bölümlerde var olmaya zorlanmaktadır."*
- *"İnsanlar cinsiyet veya ırk fark etmeksizin eşit haklara sahiptir."*
- *"Gerçek eşitliğe asla ulaşamayacağız. İnsan zihni her zaman gösteriş yapma eğilimindedir."*

Bulgaristan

- *İnsanlar, dil, milliyet, aidiyet, ırk, cinsiyet fark etmeksizin eşit kabul edilir.*
- *Kendini önemsiz hissetmeme.*
- *İnsanlar arasında herhangi bir açıdan ayrımcılık yapılmaması.*
- *Farklı insan kastlarının eşitlenerek insanların standartlaştırılması.*
- *Eşitlik anlayışım, esas olarak kanun önünde eşitlikle ilgilidir - herkesin diğerleriyle aynı haklara sahip olması. Yani, köken veya sosyal sınıf fark etmeksizin, herkes kanun önünde eşittir.*
- *Ayrımcılık olmaması.*
- *Erkekler ve kadınlar arasında ekonomik ve sosyal alanlarda eşitlik, çalışma, mülkiyet, yasalar, haklar vb. dahil.*
- *Cinsiyet, ırk veya diğer özelliklerden bağımsız olarak herkese eşit fırsatlar ve muamele sağlama.*
- *Teoride, tüm vatandaşlar yaş, cinsel yönelim, etnik köken, din fark etmeksizin eşittir. Ancak pratikte bunun doğru olmadığını belirtmeliyim.*

Anket bulguları, eşitlik ilkesine bağlılığı ve daha kapsayıcı ve adil bir toplum yaratmak için ayrımcılık ve eşitsizliklerle mücadele edilmesinin önemini vurgulamaktadır. Eşitliğin, yasal çerçevelerin ötesine geçerek daha geniş sosyal, ekonomik ve kültürel boyutları kapsadığı ve her türlü ayrımcılıkla mücadeleye yönelik çabaların sürdürülmesi gerektiğini belirtiyor.

Türkiye

- *"Eşit haklara sahip olma özgürlüğü."*
- *"Renk, ırk, cinsiyet vb. şeylerin nötrleştirilmesi."*
- *"Herkesin kanun önünde eşit muamele görmesi."*
- *"Fakirler zenginlerle eşit değildir, örneğin zenginler daha az vergi öder."*

- "Cinsiyetten bağımsız."
- "Her birey, ırk, dil, cinsiyet fark etmeksizin kanun önünde eşittir."
- "Her insan eşit haklara sahiptir."
- "İrkçiliğin yasaklanması ve kültürel, dilsel veya dini ayrımcılık olmaksızın her bireye farklılıklara saygı gösterilmesi."

Bu yanıtlar, eşitliğin çeşitli yönlerini sunmaktadır. Bazıları yasal yönler (kanun önünde eşitlik) odaklanırken, diğerleri sosyal eşitliğe (eşit haklar, farklılıklara saygı gösterme) ve ekonomik eşitliğe (koşullara dayalı adalet) değinmiştir.

Yorumlar:

AB'nin eşitlik değerine ilişkin tanımı şu şekildedir:

"Eşitlik, tüm vatandaşların kanun önünde eşit haklara sahip olmasıyla ilgilidir. Kadınlar ve erkekler arasındaki eşitlik ilkesi, tüm Avrupa politikalarının temelini oluşturur ve Avrupa entegrasyonunun dayanağıdır. Tüm alanlarda uygulanır. Eşit işe eşit ücret ilkesi, 1957'de Roma Antlaşması'nın bir parçası haline gelmiştir."

Tüm ortak ülkelerdeki katılımcılar, herkesin, sahip oldukları özelliklerden bağımsız olarak, günlük yaşamlarında eşitliği yaşaması gerektiği konusunda hemfikir olmuştur. Daha spesifik olarak, katılımcılar etnik köken, cinsiyet, din, engellilik, yaş, cinsel yönelim, ekonomik geçmiş gibi unsurlar üzerinde durmuştur.

Hukukun Üstünlüğü

Bu bölümde, katılımcıların hukukun üstünlüğü ortak değeri hakkında ne düşündükleri yer almaktadır. Yanıtlar, her bir ortak ülkenin cevaplarına göre sıralanmıştır.

Kıbrıs

AB'nin hukukun üstünlüğü kavramına ilişkin olarak katılımcılar çeşitli yanıtlar paylaşmışlardır. Katılımcıların bir kısmı, AB'nin hukuki çerçevesine ve AB Adalet Divanı'na başvurma yeteneğine vurgu yaparken, AB ülkelerinin, Temel Haklar Şartı ve İnsan Hakları Sözleşmesi'ne dayalı olarak imzalanmış anlaşmalar ve yasalar çerçevesinde çalıştıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, hukukun üstünlüğü, toplumlarda var olan kurallara uygun olarak insanların nasıl davranması gerektiğini belirleyen kurallar olarak değerlendirilmiştir; bu kurallar ihlal edildiğinde uygun sonuçlarla karşılaşacakları belirtilmiştir. Katılımcılar, herkesin aynı yasalara tabi olması gerektiğini ve bu yasaların herkes için geçerli olmasının önemini vurgulamıştır.

Estonya

Katılımcılar, adalet ve hukukun üstünlüğüne olan inançlarını ifade etmişlerdir; hükümetin ve halkın eşit haklara ve muameleye sahip olması gerektiğini vurgulamışlardır. Genç Estonyalılar, temel hakları koruyacak bir hukuk sistemine ihtiyaç olduğunu ve yanlış bir şey

yapmanın sonuçları olacağını belirtmişlerdir. Barış içinde yaşamak, birbirlerine zarar vermemek ve haklara ve değerlere saygı göstermek için hukukun üstünlüğünün gerekli olduğunu ifade etmişlerdir.

Daha spesifik olarak, yanıtlar şu şekildedir:

Suçlu olduğu kanıtlanana kadar masumiyet.

Hükümet ve devletlerin ülkeleri, vatandaşları ve diğer ülkelerle ilgili olarak yasalara uyması gerektiği.

Adaleti sağlamak, temel hakları korumak ve demokratik yönetimin bütünlüğünü sağlamak için bir yol.

Vatandaşlar için geçerli kurallar.

Kanun önünde eşit haklar.

Temel hakların korunmasını sağlayan hukuk sistemleri.

Herkes (bireyler, iktidardakiler, kurumlar) yasalara uymalı ve saygı göstermelidir.

İnsanların barış içinde yaşadığı, birbirlerine zarar vermeden, her zaman ortak insan haklarına saygı göstererek uyum içinde yaşadıkları bir ortam.

Bir kişi kötü bir şey yaptığında sonuçları olması.

İnsanların barış içinde yaşaması için ortak değerler.

Portekiz

Katılımcıların AB'nin hukukun üstünlüğü değerine ilişkin yanıtları, anlayış seviyelerine göre değişiklik göstermiştir. AB içinde hukukun üstünlüğünün kapsamlı doğasının farkında olan katılımcılar, temel haklara saygı, yargının bağımsızlığı, şeffaflık ve vatandaş katılımı gibi unsurları kabul etmişlerdir. Yanıtlar, hukukun üstünlüğünün korunmasını sağlamak amacıyla AB'nin yürüttüğü aktif izlemeyi ve sistematik ihlaller durumunda uygulanan tedbirleri fark ettiklerini göstermektedir. Katılımcıların bir kısmı hukukun üstünlüğünün, toplumun hukuki ve siyasi organizasyonundaki temel rolüne vurgu yaparken, diğerleri bunun pratik uygulamalarına odaklanmıştı; örneğin, tüm bireylerin kanun önünde eşit muamele görmesi.

İrlanda

Sınırlı Farkındalık:

- *"Hiçbir fikrim yok."*
- *"Bunun hakkında da emin değilim - AB hukuku konusunda hiç bilgim yok."*

Hukuk Sistemi ve Sınırlamalar:

- *"AB içinde ülkeler, örneğin suçluluğu kanıtlanana kadar masumiyet esasına dayanan yerleşik bir hukuk sistemi içinde yönetilir."*
- *"Yasa tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde hareket etmek."*
- *"Kanun her yerde var olmalı ve tüm vatandaşlar tarafından kullanılmalıdır."*

İlkelere Dayalı Yönetim ve Hesap Verebilirlik:

- *"Hukukun üstünlüğü, tüm kişilerin, kurumların ve kamu ve özel tüm varlıkların, devletin de dahil olduğu, kanunlara hesap verebilir olması gerektiği ve bu kanunların uluslararası insan hakları ilkeleriyle uyumlu olması gerektiğini belirten bir yönetim ilkesidir."*
- *"Yasanın amacı, bireylerin başkalarının haklarını ihlal etmesini önlemektir."*

- *"Hukukun üstünlüğü, vatandaşlara uluslararası yasalarla yayılmış eşitlik ve haklar sağlayan bir sistemdir."*

Eşitlikle Bağlantı:

- *"Eşitlik ile aynı. Eşitlik kavramı üzerinde düşüncemizi değiştirmezsek, hukukun üstünlüğü de değişmez."*

Bulgaristan

- *Kimse cezasız kalmaz.*
- *Yasaya saygı gösterin ve bunun farkında olun.*
- *Yargı gücü, yürütme gücünden bağımsızdır ve birincinin kararları ikincinin gücünü aşar. Örneğin, bir yasa Anayasaya veya temel haklara aykırı olarak görülürse, hükümet geri adım atmalıdır.*
- *Toplumun sesini temsil eden demokratik olarak seçilmiş komisyonlar ve organlar, yasaları oylayıp geçirir.*
- *Yasalara uymak ve suçlardan sonra sonuçlara katlanmak.*
- *Yasa tarafından dayatılan kurallara uymak ve bu kuralların ihlali durumunda ilgili cezaları almak.*
- *Demokratik insanlara baskı uygulamak ve kitleleri kontrol etmek amacıyla dayatılan demokratik olmayan kurallar.*
- *Bu hakkı benim anladığım kadarıyla, yasa bir bireyin sonuçlarını önceden belirler. Yani, bir suç işlendiğinde, yasa açıkça tanımlanmıştır ve yoruma yer bırakılmadan yasanın belirttiği şekilde uygulanır.*

Anket yanıtları, hukukun üstünlüğünün adil ve düzenli bir toplumun temel ilkesi olduğunu anlamaktadır. Yasalara uyma, yargı bağımsızlığı, yasaların demokratik süreçlerle yapılması, yasa önünde eşitlik ve hukuki standartların netliği gibi unsurların önemini vurgulamaktadır.

Türkiye

- *"Anayasa kurallarının her zaman geçerli olduğu ve bunlara karşı çıkılamadığı durum."*
- *"Liyakat."*
- *"Yasalar tarafından belirlenen kuralların çeşitli bireyler tarafından ihlal edilmesini önleme."*
- *"Yorum yok."*
- *"Gelişmiş yargı."*
- *"Yasal davalar, herhangi bir varlık, ırk veya ülke çıkarlarının üzerinde tutulmalıdır."*
- *"Hukuk her oluşumdan üstündür."*
- *"Yeterli bilgim yok."*

Bazı katılımcılar, yasal eşitlik gibi temel ilkeleri ("Yasal davalar önceliklidir...") ve yerleşik yasalara uyulmasını ("Kuralların ihlali önlenmeli...") belirtirken, diğerleri bireysel liyakat ya da anayasanın sorgulanamaz doğası gibi hukukun üstünlüğüne odaklanmayan yönlerde değinmiştir. Bu karışık yanıtlar, hukukun üstünlüğünün, yasaların tutarlılığı ve bireysel çıkarların üzerinde yasal üstünlük sağlama ilkesine daha net bir şekilde açıklanması gerektiğini göstermektedir.

Yorumlar:

AB'nin hukukun üstünlüğü değerine ilişkin tanımı şu şekildedir:

"AB, hukukun üstünlüğüne dayanır. AB'nin yaptığı her şey, AB ülkeleri tarafından gönüllü ve demokratik olarak kabul edilen antlaşmalara dayanır. Hukuk ve adalet, bağımsız bir yargı tarafından uygulanır. AB ülkeleri, Avrupa Adalet Divanı'na son yargı yetkisini vermiştir - kararları tüm üye ülkeler tarafından saygı görmelidir."

Tüm ortak ülkelerdeki katılımcılar, bu değer in yargı unsurunu ifade etmiş ve herkes in yasalara uyması ve bir ihlal durumunda cezalandırılması gerektiğini vurgulamışlardır. Ayrıca yasaların ve cezaların istisnasız herkes için uygulanması gerektiği de vurgulanmıştır.

İnsan Hakları

Bu bölümde katılımcıların insan hakları hakkında ne düşündükleri yer almaktadır. Yanıtlar, her bir ortak ülkenin cevaplarına göre sıralanmıştır.

Kıbrıs

İnsan hakları, AB Şartı'na dayanmaktadır: yaşam hakkı, bireyin özgürlüğü ve bütünlüğü ile ilgili tüm haklar AB içinde geçerlidir. İnsan hakları, uluslararası hukuk tarafından korunan bir dizi ilke ve yasa olarak kabul edilmiştir. Katılımcılar, insan haklarının herkes in sahip olduğu temel haklar olduğuna vurgu yapmışlardır. Bu hakların dokunulmaz, devredilemez, bölünemez ve birbirine bağılı olduğu ifade edilmiştir. İnsan haklarının hayatı düzenleyen kurallar olarak tanımlandığı bazı örnekler şunlardır: eğitim hakkı, sağlık hakkı, suya erişim, gıda hakkı ve mahremiyet hakkı.

Estonya

Gençler, insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmek için temel ihtiyaçlara erişimin ve saygı görmenin önemini vurgulamışlardır. Katılımcılar, cinsel yönelim, ırk, etnik köken, din, yaş gibi faktörlere dayalı ayrımcılığa maruz kalmama hakkı ve ifade özgürlüğü gibi hakların önemine dikkat çekmişlerdir. Ayrıca, temel hakların herkes için evrensel olduğunu ve özgürlüğe sahip olma, kölelikten ve işkenceden muaf olma hakkının önemini vurgulamışlardır. Bulgular, Estonyalı gençlerin insan haklarının evrensel ilkelerini tanıdığını ve iş, okul, ev ve toplum gibi her ortamda bu hakların korunması gerektiğini bildiklerini göstermektedir.

Daha spesifik olarak, yanıtlar şu şekildedir:

İnsana yakışır bir şekilde muamele görmek, temel ihtiyaçların karşılanması.

İnsanların sahip olabileceği çeşitli haklar.

İfade özgürlüğü gibi haklar.

Tüm insanlar tarafından paylaşılan haklar.

Cinsiyet, ırk, etnik köken, din, engellilik, yaş veya cinsel yönelim gibi faktörlere dayalı ayrımcılıktan muaf olma hakkı.

Dünyadaki her insanın sahip olduğu temel haklar ve özgürlükler.

İş yerinde, okulda ya da bir ülkede gücü olanların avantajlarından yararlanmadan, diğer insanlarla birlikte yaşama yeteneği.

Kölelikten ve işkenceden kurtulma özgürlüğü ve özgürlük hakkı.

Başkalarına saygı göstererek ve uyum içinde yaşama yeteneği.

Portekiz

Katılımcılar genel olarak AB'nin İnsan Hakları demokratik değerine dair sağlam bir anlayış sergilemişlerdir ve ortalama olarak 4 puan vermişlerdir. Katılımcılar, AB'nin demokratik değerlerinde insan haklarının merkeziliğini kabul etmişlerdir; Temel Haklar Şartı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne bağlılık gibi unsurları ifade etmişlerdir. Katılımcılar, insan haklarının medeni, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar da dahil olmak üzere geniş bir yelpazeye yayıldığını kabul etmişlerdir. Genel olarak, yanıtlar, AB'nin insan haklarına ilişkin ilkelerine dair övgüye değer bir bilgi düzeyini yansıtmaktadır.

İrlanda

Ayrımcılıktan Korunma:

- *"Ayrımcılığa karşı koruma sağlayan temel haklar!"*
- *"İnsan Hakları, ırk, cinsiyet, milliyet, etnik köken, dil, din veya başka bir statüye bakılmaksızın her insanın sahip olduğu haklardır."*

Çeşitli Haklar ve Özgürlükler:

- *"Temiz içme suyu, çocuk hakları, din özgürlüğü, kadın hakları, insan hakları hakkında konuşma hakkı."*
- *"İnsan hakları yaşam ve özgürlük hakkı, kölelikten ve işkenceden muaf olma hakkı, fikir ve ifade özgürlüğü, çalışma ve eğitim hakkı gibi hakları içerir. Herkes bu haklara, ayrımcılık yapılmaksızın, sahiptir."*
- *"İfade ve düşünce özgürlüğünü ifade eder."*

Onur ve Saygı:

- *"İnsanların onuruna saygı gösterme ve onu sağlama yeteneği."*
- *"Her kişinin kökeni gibi faktörlere bakılmaksızın saygı gösterme yeteneği."*
- *"İnsan hakları, herkesin desteklemesi gereken ve kimse tarafından küçümsenmemesi gereken bir konudur."*

Uygulama ve Hesap Verebilirlik:

- *"İnsan hakları önemlidir, ancak bunların uygulanması gerektiğinden emin olmalıyız."*
- *"İnsan hakları, hepimizin eylemlerine dayanır."*

Bulgaristan

- *Temel ihtiyaçların karşılanması.*
- *Bu geniş bir kavramdır ve muhtemelen daha önce bahsedilen tüm kavramları içerir: insan onuru, eşitlik, demokrasi, özgürlük ve eşitlik.*
- *AB'deki tüm bireyler için yaşam, özgürlük ve güvenlik hakkı gibi temel hakların korunması.*
- *Her bir insanın sahip olduğu temel haklar (barış içinde yaşama hakkı, eğitim hakkı, gıda hakkı, insan gelişimi hakkı).*
- *Bir toplumda vatandaşların özgürlüğünü ve eşitliğini tanımlayan demokratik yasalar ve normlar.*
- *Yukarıda belirtilen haklar.*
- *Yasalarla korunan belirli ahlaki normlara dayanan yasal haklar.*
- *Toplumsal çeşitli kastlarından insanları sınıflandıran toplumsal olarak kabul edilmiş bir norm.*
- *Evrensel olarak kabul edilen tüm haklar, suya, gıdaya, eğitime vb. erişim hakkı.*

Yanıtlar, insan haklarının insan onuru, eşitlik ve refah için temel olan bir dizi temel hak ve ilkeyi kapsadığı anlayışını yansıtmaktadır. İnsan haklarının evrensel doğası, yasal korumanın ve sosyal normların önemi ve topluma daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir yaklaşımı teşvik etmenin önemi vurgulanmıştır.

Türkiye

- *"İnsanların yaşam kalitelerini korumak için sahip olmaları gereken haklar."*
- *"Kısaca, insan yaşamına değer vermek diyebilirim."*
- *"Doğumdan sonra insanlara verilen ve yasalar ve uluslararası mahkemeler tarafından korunan haklar."*
- *"ncelikle hayvan hakları getirilmeli."*
- *"Adil bir toplumun göstergesi."*
- *"Bireyler, insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşamaları için gerekli tüm koşullara sahip olmalıdır."*
- *"İnsan hakları her şeyden önce gelir."*
- *"Tüm bireylerin haklarını tek bir yazılı metinde 13 madde içinde koruma."*

Katılımcıların insan haklarına ilişkin anlayışı çeşitlilik göstermektedir. Bazıları temel kavramları kavramış, insan yaşamını korumanın önemi ("insan yaşamına değer vermek") ve onurlu bir yaşam sürme gerekliliği ("insan onuruna yaraşır koşullarda yaşama") gibi konulara değinmiştir. Diğer katılımcılar, yasal yönlere ("yasalarla korunan haklar") veya insan haklarının evrenselliğine vurgu yapmıştır ("tüm bireylerin hakları"). İlginç bir şekilde, bir katılımcı hayvan haklarının öncelikli olması gerektiğini savunmuş ve bu da insan hakları kavramını geleneksel sınırlarının ötesine genişletmiştir. Bu görüş giderek yaygınlaşsa da, soru insan haklarına odaklanmıştır. En aşır yanıta ise insan haklarının her şeyden önce geldiğini savunmuştur; bu, çatışma durumlarında tartışmalı olabilir. Genel olarak, yanıtlar insan haklarının çok yönlü doğasını ve bu önemli kavram hakkında devam eden eğitimin gerekliliğini yansıtmaktadır.

Yorumlar:

AB'nin insan hakları değerine ilişkin tanımı şu şekildedir:

"İnsan hakları, AB Temel Haklar Şartı ile korunmaktadır. Bu haklar, cinsiyet, ırk ya da etnik köken, din ya da inanç, engellilik, yaş ya da cinsel yönelim temelinde ayrımcılık yapılmaması, kişisel verilerin korunması ve adalete erişim hakkı gibi hakları kapsamaktadır."

Katılımcılar, insan haklarının bireyin sahip olduğu tüm ilgili haklar olarak kabul edildiğini ve bu ilke setinin herkesin korunması gerektiğini ifade etmişlerdir. İnsan hakları, insan onurunu, eşitliği ve refahı sağlamak için hayati öneme sahiptir.

Sonuçlar:

Tüm ortak ülkelerden katılımcılar, AB'nin İnsan Onuru, Özgürlük, Demokrasi, Eşitlik, Hukukun Üstünlüğü ve İnsan Hakları ortak değerlerine dair bilgi seviyelerini ve bakış açılarını paylaştılar. Tüm ortak ülkeler arasında yanıtlar arasındaki benzerlikleri gözlemlemek son derece ilginçti; aynı zamanda tüm bu değerlerin birbiriyle nasıl bağlantılı olduğunu görmek de dikkat çekiciydi.

Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı

Bu bölüm, tüm ortak ülkelerde katılımcıların ırkçılık ve yabancı düşmanlığına dair bakış açılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Source: <https://www.un.org/en/fight-racism/get-involved/share>

Sizce AB ülkelerinde hâlâ ırkçılık ve yabancı düşmanlığı var mı?

Katılımcılara, AB ülkelerinde hâlâ ırkçılık ve yabancı düşmanlığının var olup olmadığı sorulduğunda, çoğunluk 'Evet' yanıtını verdi. Daha spesifik olarak, Kıbrıs, Estonya ve İrlanda'da katılımcıların %100'ü, Bulgaristan'da %80'i, Portekiz'de %90.9'u ve Türkiye'de %85.7'si AB ülkelerinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığının var olduğunu belirtti. Böylece, katılımcıların %89.2'si Avrupa'da ırkçılık ve yabancı düşmanlığının var olduğunu kabul etmekte ve bu durum, Demokrasi Ağacı projesinin önemini ve hedeflerini daha da vurgulamaktadır.

Eğer cevabınız evet ise, nasıl devam ettiğini açıklayın:

Bu soruyla katılımcılar, AB ülkelerinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığının nasıl var olduğuna inandıklarını açıkladılar.

Kıbrıs

Katılımcılar, ırkçılık ve ayrımcılığın henüz ortadan kalkmamış, talihsiz bir olgu olduğunu ve ırkçılık ve ayrımcılığın var olmadığını söylemenin naif olacağını belirttiler. Genellikle toplumda azınlık olan grupların ırkçılık ve ayrımcılıkla karşı karşıya kaldığı ifade edilmiştir. "AB politikaları ve çerçeveleri toplumda bölünmeyi pekiştiriyor" şeklinde bir ifade de yer aldı. Verilen bir örnek, AB sınır politikalarının ve hükümet söylemlerinin göç ve yabancı düşmanlığına yönelik olumsuz görüşler inşa ettiğini ve bunu pekiştirdiğini belirtmiştir. Bu durumlar, göç akışlarının kötü yönetilmesi ve ele alınmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, ekonomik durgunluk ve modern toplumun genel belirsizlikleri ile göç konusu bir araya geldiğinde, radikal ideolojiler, ırkçılık ve yabancı düşmanlığında bir artış olmuştur. "Diğer" korkusu ve kültürlerarası konularda bilgi eksikliği, radikal ideolojilerin gelişme olasılığını artırır.

Katılımcıların çoğu, özellikle göç ve "beyazlık" hakimiyeti merceğinden ırkçılık ve ayrımcılık konusuna değinmiştir. Avrupa'da, bir ülkenin kökeni, insanların sizi nasıl görebileceğini ve dolayısıyla size nasıl muamele edileceğini belirler.

Estonya

Yanıtlar, günümüz toplumunda ırkçılık ve yabancı düşmanlığının karmaşıklığını ortaya koymaktadır. Bu olguların kısmen insan biyolojisine dayandığı ve kabile içgüdüleri ile hayatta kalma mekanizmalarının bir sonucu olduğu yaygın olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, yabancılar ve renkli insanlar hakkında yanlış bilgi yayan aşırı sağ örgütlerin varlığı bu sorunları daha da kötüleştirmektedir. Bir başka nokta ise, ırkçı veya yabancı düşmanı şakaların ve ayrımcı davranışların yayılması, bu tutumların sistematik doğasını vurgular; bu tutumlar genellikle yanlış bilgilendirme ve sahte haberlerle körüklenmektedir.

Portekiz

Katılımcıların verdiği yanıtlar, AB ülkelerinde hâlâ süregelen ırkçılık ve yabancı düşmanlığına ilişkin kapsamlı bir bakış sunmaktadır: "Bugün bile, gençlerde büyüdükleri düşünce tarzına göre kazanılan ırkçı davranışlar vardır" diyen bir katılımcı olmuştur. Katılımcılar, kurumsal ayrımcılığın var olduğunu kabul etmiş ve önyargıların toplumların bazı yapılarında yerleşmiş olabileceğini önermiştir. Nefret söylemi, aşırıcılık ve saldırılar, ayrımcı ideolojilerin hem retorik hem de fiziksel zarar olarak tezahür ettiğini göstermektedir. Göçmenlik politikaları ile yabancı düşmanlığı arasındaki ilişki, göç tartışmaları ile ayrımcı tutumlar arasındaki karmaşık etkileşimi vurgulamaktadır. Sosyo-ekonomik eşitsizlikler ayrımcı uygulamaları tetikleyen bir faktör olarak öne çıkmış ve ekonomik farklılıkların ayrımcılığı beslediği ima edilmiştir. Hukuk sistemlerindeki aksaklıkların kabul edilmesi, yasaların bu sorunları ele almakta tam anlamıyla etkili olamayabileceğini göstermektedir. Ayrıca, kapalı zihniyetlere, miras alınan ırkçı davranışlara ve çeşitliliğin kınanmasına yapılan atıflar, bazı topluluklarda devam eden ayrımcı tutumların köklü doğasını vurgulamaktadır: "Kapalı bir zihniyetin hâlâ var olduğu ülkelerde, çeşitlilik kınanmaya devam ediyor." Bu bulgular, daha kapsayıcı ve hoşgörülü bir Avrupa yaratmak için yasal düzenlemeler, eğitim ve farkındalık programları konusunda devam eden çabaların gerekli olduğunu göstermektedir.

İrlanda

Sosyal Entegrasyon ve İstihdamda Zorluklar:

- *"Göçmenler, mülteciler ve azınlık toplulukları bazen sosyal entegrasyon, istihdam ve hizmetlere erişimle ilgili zorluklarla karşılaşmaktadır."*

Bilinçsiz Önyargılar ve Kabilecilik:

- *"Kurumsal ırkçılık yoktur, ancak bilinçsiz önyargılar ve insanın biyolojik temelli kabileciliğinden kaynaklanan 'gayri resmi' ırkçılık vardır."*

Aşırı Sağ İdeolojilerin Sürekliliği:

- *"İrkçilik ve yabancı düşmanlığı her zaman AB içinde ve dışında var olacaktır. AB'de, AB vatandaşı olmayanları veya renkli insanları dışlamayı ve aşışılmasını amaçlayan belirli değer ve ideolojileri savunan insanlar ve aşırı sağ örgütler hâlâ var."*

Güvensiz Ortamlar ve Ani Saldırıları:

- *"Bazı yerler veya AB'nin bazı bölgeleri vardır ki insanlar kendilerini güvende hissetmez ve ani saldırıların kurbanı olurlar."*

İstihdamda Ayrımcılık Örnekleri:

- *"Kesinlikle, hatta üstü kapalı bir şekilde. Almanya'da Orta Doğulu/Türk kökenli kişilerin, yalnızca CV'lerinde sahte, 'Alman gibi görünen' bir isim kullanmaları durumunda iş bulabildiğini bizzat tanıdım."*

Antisemitik Olayların Yeniden Artışı:

- *"Günümüzde, antisemitik olaylar da yeniden yaşanmaya başladı; örneğin, İbranice okulların duvarlarına gamalı haçların spreyleneceği gibi. Bu gerçekten korkunç."*

Bulgaristan

- *Belirli azınlık gruplarından kaçınma. Eşcinsellerin haklarının görmezden gelinmesi.*
- *Kendini diğerlerinden üstün görme.*
- *İrk, din, tarih, cinsiyet düzeyinde.*
- *Hem açık bir şekilde – sokakta ırk temelli küfür ve saldırılar, hem de örtük bir şekilde – bilişsel bir önyargı olarak var olur; örneğin, birçok çalışan arasından birini seçmeniz gerektiğinde, sadece etnik kökenine dayanarak bir adayın diğerlerinden daha az yetenekli olduğuna inanıyorsanız ve bu inancın hiçbir nesnel kanıtı yoksa bu ırkçılığın bir göstergesidir.*
- *LGBTIQ+ topluluğuna, Roman toplumuna, AB dışından gelen göçmenlere, mültecilere, azınlıklara yönelik günlük binlerce ırkçı ve yabancı düşmanı eylem vardır.*
- *Her yerde çatışmalar var ve insanlar mültecilerin geldikleri farklı kültürleri ve geçmişleri anlamıyor.*
- *Kurumsal ırkçılığa odaklanmak istiyorum; bunun en iyi örneği, AB'nin son göç ve sığınma anlaşmasıdır. Bu anlaşma, uluslararası yasalarca korunan göçmenlere rağmen ayrımcılık, sınır dışı etme ve reddetme politikalarını sürdürüyor.*

Bu yanıtlar, Bulgaristan ve AB'de sıklıkla ayrımcılığa maruz kalan farklı insan gruplarına dair doğrudan örnekler sunmuştur: göçmenler/mülteciler, etnik azınlıklar (örneğin, Roman topluluğu) ve LGBTIQ+ topluluğu. Yanıtlar, bireysel tutum ve davranışlardan sistematik adaletsizliklere ve kurumlarda yerleşik politikalara kadar uzanan ırkçılık ve yabancı düşmanlığının çok yönlü doğasını vurgulamaktadır. Bu sorunlarla başa çıkmak, hem bireysel hem de kurumsal düzeyde ayrımcı inançları ve uygulamaları gerektiriyor.

Türkiye

- "Sosyal medyada birçok ırkçı yorum gördüm."
- "Arap kökenli isimlere sahip Türkiye gibi ülkelerin, AB standartlarını karşılamalarına rağmen hâlâ AB'ye kabul edilmemesi ve buna karşın Avrupa devletlerinin her türlü işgale ve zulme sessiz kalıp Filistin'e göz yumması."
- "İrkçilik ve yabancı düşmanlığı esas olarak 'diğer'e karşı önyargılardan kaynaklanır. AB ülkelerinde medya aracılığıyla dayatılan belirli ideolojiler nedeniyle kitlesel önyargıların çoğaldığını görüyoruz. İnsanlar, sunulan haberlerin arkasındaki gerçeklere inemeyip bu önyargı seline kapılıyorlar. Sonuç olarak, kişisel olarak tanımadıkları insanlara karşı, özgürlük yanlısı olduklarını iddia etmelerine rağmen, belirli milletlere, ideolojilere, davranışlara veya görünümlere karşı dışlayıcı ve düşmanca davranışlar sergileyebiliyorlar."
- "Haberlerde görüyorum."
- "Siyah bireylere yönelik dışlama ve insanlıktan çıkarma, onları üçüncü sınıf vatandaşlar olarak görme özellikle belirgin."
- "Belgesiz göçmenlerin ülkeler içinde neden olduğu huzursuzluklar ve yasa dışı davranışlar bu durumu daha da kötüleştiriyor. Göçmenlerin uyum sağlayamamaları, toplumlardaki olumsuzlukları artırarak yabancı düşmanlığını tetikliyor."
- "İnsanların önyargıları nedeniyle devam ediyor."

Bu yanıtlar, AB ülkelerinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığının devam ettiğini açıkça ortaya koymaktadır. Sosyal medyada ırkçı yorumlar, belirli milletlerin ayrımcı muamele görmesi ve göçmenlerin olumsuz bir şekilde sunulması gibi örnekler, bu önyargıların hâlâ toplumda var olduğunu göstermektedir. Medyada ve toplumsal tutumlarda önyargıların varlığı, AB üyesi ülkelerde ırkçılık ve yabancı düşmanlığıyla mücadelede devam eden zorlukların altını çizmektedir.

Hiç ırkçılık/yabancı düşmanlığının kurbanı oldunuz mu ya da böyle bir duruma tanık oldunuz mu?

Tüm ortak ülkelerdeki katılımcılara, ırkçılık ya da yabancı düşmanlığının kurbanı olup olmadıkları ya da böyle bir duruma tanık olup olmadıkları soruldu. Katılımcıların %48.4'ü, ya ırkçılık veya yabancı düşmanlığının kurbanı olduklarını ya da böyle bir duruma tanık olduklarını ifade etti.

Daha spesifik olarak,

- Kıbrıs ve Bulgaristan'da katılımcıların %60'ı, ırkçılık ya da yabancı düşmanlığına kurban olduklarını ya da tanık olduklarını ifade etti.
- Estonya'da katılımcıların %66.7'si, ırkçılık ya da yabancı düşmanlığına kurban olduklarını ya da tanık olduklarını ifade etti.
- Portekiz'de %9.1'i, ırkçılık ya da yabancı düşmanlığına kurban olduklarını ya da tanık olduklarını belirtti.
- İrlanda'da katılımcıların %70'i, ırkçılık ya da yabancı düşmanlığına kurban olduklarını ya da tanık olduklarını ifade etti.
- Türkiye'de katılımcıların %38.5'i, ırkçılık ya da yabancı düşmanlığına kurban olduklarını ya da tanık olduklarını belirtti.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak, Portekiz ve Türkiye dışındaki ülkelerde katılımcıların önemli bir yüzdesinin ya ırkçılık ve yabancı düşmanlığının kurbanı olduğu ya da böyle bir duruma tanık olduğu görülmektedir.

İrkçılık ve Yabancı Düşmanlığına İlişkin Vakalar:

Bu bölümde, katılımcılara rahat hissetmeleri durumunda yaşadıkları deneyimlerle ilgili daha fazla bilgi paylaşımları istenmiştir. Vakalar, her ortak ülkenin yanıtlarına göre anonim olarak sunulmuştur.

Kıbrıs

Bu bölümde, katılımcılara rahat hissetmeleri durumunda yaşadıkları deneyimlerle ilgili daha fazla bilgi paylaşımları istenmiştir. Vakalar, her ortak ülkenin yanıtlarına göre anonim olarak sunulmuştur.

"Başörtüsü taktığımda Müslüman olan kız kardeşime yönelik olumsuz bir tutum sergilendiğini, ancak başörtüsü takmadığımda bu durumun değiştiğini fark edebiliyorum."

Bir diğer katılımcı, Birleşik Krallık'ta (Brexit öncesinde) öğrenci olduğu dönemde yaşadığı deneyimi paylaşmıştır. Katılımcı, belirli gece kulüpleri ve eğlence mekânlarının kendisini sürekli olarak "kabul edilemez" olarak hedef aldığını ve birçok kez "sadece Britanyalılara özel" mekânlar olduğu söylendiğini ifade etmiştir. Bazen sokakta "Kendi ülkeneye geri dön" şeklinde bağırma larla karşılaştığını belirtmiştir. Daha spesifik olarak şu şekilde ifade edilmiştir:

"Birleşik Krallık'ta öğrenci iken (o zamanlar AB'deydi, şu an değil) belirli gece kulüpleri ve eğlence mekânları tarafından sürekli olarak 'kabul edilemez' olarak hedef alınıyordum ve birçok kez 'sadece Britanyalılara özel' yerler olduğu söyleniyordu. Ayrıca sokakta ara sıra 'Kendi ülkeneye geri dön' bağırlarıyla karşılaştım."

Anketlerin yanı sıra, raporda 1 Eylül 2023 tarihinde Kıbrıs'ta gerçekleşen göçmen karşıtı protesto hakkında da bilgi yer alacaktır. Protestoya yaklaşık 500 kişi katılmış olup, "Mülteciler hoş karşılanmıyor" ifadesini içeren bir pankart taşıyıp, "Kıbrıs Yunan'dır" gibi ırkçı sloganlar atmışlardır. Protesto sırasında yabancılar saldırıların hedefi olmuştur. Göçmenlere yönelik çeşitli olaylar rapor edilmiştir; bunlar arasında en az 5 teslimat şoförüne yönelik saldırılar, araçların ve mülklerin tahrip edilmesi bulunmaktadır.

Örneğin, bir Mısırlı ve bir Vietnamlı bakkalın vitrinleri kırılan dükkânlar arasında yer almıştır.

Estonya

- Çalışma ortamında bir kadın olarak ayrımcılığa uğramak

– Kendim bir mağdur değilim, ama bir arkadaşımın yaşadığı ırkçılığa tanık oldum. Arkadaşım yeni çalışma ortamına girdiğinde, az maaş almak ve bazı elemanlara yapıldığı gibi profesyonel olarak gelişmesi için yeterince rekabet fırsatı vermeyen görevlerin yaptırılması gibi birçok zorlukla bir kadın olarak karşılaştı.

- Kökeninden dolayı iş yerinde ırkçılığa uğrayan bir bekar anne

"Tek başıma bir anne olarak çoğu zaman iş bulmak zor oldu. Üniversite diplomasına sahip değilim ve bu bazen turizm dışında başka bir alanda çalışmamı engelliyor, genellikle temizlikçi olarak ya da fırında çalışıyorum; şimdiye kadar en sık yaptığım iş fırıncılık oldu. Hayallerim var ve şu anda okulu bitirip estetsiyen olarak çalışabilmek için derslere katılıyorum. İş yerimde ırkçılıkla karşılaştım. Estonya'da yaşayan bir yabancı olarak, kökenim ve dış görünüşümle ilgili yorumlar aldım. Ayrıca beceri eksikliğim nedeniyle maaşım düşük, oysa aynı işte 3 yıldır çalışıyorum. Bazen fazla mesai yaptım ve ekstra ödeme almadım."

- Kamu hizmetlerinde ayrımcılık vakası

"Kamu hizmetlerinde yabancılara daha az saygı gösteriliyor ve öncelik yüksek statüdeki insanlara veriliyor."

- Okulda karma kökenli çocuklara yönelik ırkçılık vakası

"Oğlum karma kökenli ve rahatsız edici ırkçı yorumlarla karşı karşıya kaldı."

- Estonya'da bir ırkçılık vakası

"2023 yılında Estonya'da ciddi bir ırkçılık olayı yaşandı. Nijeryalı bir adam, 10 yıldan uzun süredir Estonya'da yaşamasına rağmen sık sık ırkçılık ve yabancı düşmanlığına maruz kaldığını belirtti. Özellikle halka açık yerlerde ve sosyal medyada ten rengi ve göçmen statüsü nedeniyle sözlü tacize ve tehditlere maruz kaldığını söyledi. Bu durum, Estonya'da yaşayan yabancının maruz kaldığı yaygın ırkçılık ve yabancı düşmanlığını gözler önüne seriyor."

Portekiz

- Nordik ülkelerden gelen yabancı düşmanlığı içerikli bir yorum

"Katılımcı A, bir Nordik ülkesinden biriyle etkileşim sırasında rahatsız edici bir deneyim yaşadı. Katılımcı A, milliyetini açıkladığında, Nordik birey, 'beyaz ve normal' olduğu için şaşırdığını ifade etti. Bu olay, Portekizlilerin beyaz olarak algılanmadığına dair ırksal stereotiplerin ve etnosentrizmin varlığını ortaya koydu. Bu olay, çeşitlilik ve hoşgörülle bilinen bölgelerde bile ırksal önyargıların devam ettiğini göstererek, bu tür önyargılarla mücadele etmek için farkındalığın ve eğitimin artırılması gerektiğini ortaya koyuyor."

- Kentsel bir ortamda işyerinde ayrımcılık

"Katılımcı B, kalabalık bir kentsel ortamda çalışan genç bir profesyoneldir. Niteliklerine ve becerilerine rağmen, etnik kökenine dayalı olarak sürekli önyargılarla karşı karşıya kaldı. Meslektaşları, kültürel geçmişi hakkında stereotipik varsayımlarda bulunarak, takım projelerine katkılarını ve yetkinliğini sorguladı. Ayrıca, Katılımcı B, profesyonel ağ oluşturma etkinliklerinde etnik kimliği nedeniyle kendisini izole hissettiğini gözlemledi. Bu vaka, ırkçılığın profesyonel ortamlara nasıl nüfuz edebileceğini, kariyer gelişimini engelleyebileceğini ve eşitsiz fırsatları nasıl sürdürebileceğini göstermektedir. Katılımcı B'nin deneyimi, örgütlerin çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik etme ihtiyacını vurguluyor; bireylerin becerileri ve yetenekleriyle değerlendirildiği bir işyeri kültürünün oluşturulması, ayrımcı stereotiplerin sürdürülmemesi gerekmektedir."

● Porto'da şiddetli saldırılar

"3 Mayıs Cumartesi sabahının erken saatlerinde, Porto'da Kuzey Afrika kökenli göçmenleri hedef alan bir dizi şiddetli saldırı gerçekleşti. Olaylar şu şekilde yaşandı:

- Saat 01:00: Dört veya beş kişilik bir grup, Campo 24 de Agosto'da iki göçmene saldırdı ve ardından olay yerinden kaçtı.
- Saat 03:00: Rua Fernandes Tomás'ta bir başka göçmen, silahlı bir saldırgan tarafından saldırıya uğradı.
- Saat 10:00: Kapüşonlu on kişilik bir grup, Rua do Bonfim'de bir eve zorla girerek, çoğunluğu Cezayirli olan göçmenlere saldırdı ve saldırı sırasında ırkçı hakaretler kullandılar. Bu saldırılardan sonra, altı kişi tespit edildi ve bir kişi yasadışı silah bulundurma suçundan tutuklandı. En az bir şüpheli, aşırı milliyetçi ve neo-Nazi görüşleriyle bilinen Sporting CP taraftar grubu 1143 Grubu'yla bağlantılıydı."

Portekiz Cumhurbaşkanı Marcelo Rebelo de Sousa, ırksal şiddet ve yabancı düşmanlığını kınayarak, bu tür uygulamaların Portekiz toplumunda kabul edilemez olduğunu vurguladı. Başbakan Luís Montenegro, mağdurlarla dayanışma gösterdi ve nefret ve yabancı düşmanı şiddete karşı sıfır tolerans politikası yürüttüğünü belirtti. Sosyalist Parti lideri Pedro Nuno Santos, nefret ve bölünme yaratan atmosferi eleştirerek, bu tür şiddetle mücadele için kararlı çabaların gerekliliğini vurguladı. Chega lideri André Ventura, saldırıların misilleme olabileceğini öne sürerek şiddetin ardındaki nedenleri sorguladı. Porto Belediye Başkanı Rui Moreira ise sorumlu ve akılcı kamu kaynakları yönetiminin gerekliliğini vurguladı ve AIMA'nın (tanımlanmayan bir kuruluş) kaldırılmasını önerdi.

Bu, Portekiz'de ırksal temelli şiddetin ilk örneği değildir:

- 10 Haziran 1995: Alcindo Monteiro, Lizbon'da bir grup skinhead tarafından dövülerek öldürüldü. Saldırganlar cinayet ve bedensel zarar vermekten yargılandı.
- 25 Temmuz 2020: Güineali kökenli oyuncu Bruno Candé, Loures'te bir komşusuyla yaşanan ırksal bir tartışmanın ardından vurularak öldürüldü.
- 2023: Olhão'da bir grup genç, birkaç Asyalı göçmene saldırdı ve soygun yaptı; saldırıları sosyal medyada paylaştılar. Saldırganlar soygun, ağır yaralama ve maddi hasar vermekten suçlandı.

2023'te Portekiz'de nefret suçları %38 arttı; toplamda 347 suç bildirildi — bu, 2022'ye göre 77 fazla. Bu artış özellikle kırsal bölgelerde dikkat çekiyor. Ayrıca, 2022'de Portekiz'deki her üç yabancından biri, sosyal dışlanma veya yoksulluk riski altında yaşıyordu; bunların çoğu AB dışından gelen göçmenlerdi."

İrlanda

- **Algılanan beyaz ayrıcalığına dayalı ayrımcılık:**

"Beyaz olduğum için sık sık ayrımcılığa ve önyargılara maruz kaldım. 'Beyaz ayrıcalığına' sahip olduğum varsayıldı. Bir durumda, diğer ırklara finansal indirimler verilirken ben, daha fakir olmama rağmen, daha fazla ödemek zorunda kaldım."

- **İstihdamda ayrımcılık:**

"Evet, yukarıda bahsedilen arkadaşlarım Almanya'da 'etnik' isimleri yüzünden iş bulamadılar. Ayrıca, Fransa'da beyaz bir ev sahibiyle yaşarken Kuzey Afrikalı topluluklar hakkında korkunç derecede ırkçı şeyler söyleyen bir ev sahibiyle yaşadım. Ben beyazım, bu yüzden sanırım bana bunu söylemesinin normal olduğunu düşündü ama onun ırkçılığı beni oldukça rahatsız etti."

- **İrkçılığa tanık olma ve çaresiz hissetme:**

"Bir ırkçılık vakasına tanık oldum ve kişi dinlenemediği ve yardım alamadığı için çok rahatsız edici bir durumdu."

- **İrkçi Saldırıları**

"7 Nisan 2024'te Dublin şehir merkezinde Nijeryalı bir sığınmacı, ırkçı bir saldırının kurbanı olduğunu bildirdi. Bridgefoot Street yakınlarındaki bir parkta bir hayır kurumunun evsizler merkezi açılana kadar beklerken, diğer Uluslararası Koruma başvuru sahipleriyle birlikte bir grup genç tarafından ırkçı hakaretlere, yumurta ve taş atışlarına maruz kaldı. Durum, sözlü tartışmaların ardından yaşlı insanların da dahil olmasıyla tırmandı ve sığınmacı saldırıya uğrayarak hastaneye kaldırıldı. İrlanda'ya iki hafta önce gelmiş olan bu kişi, Uluslararası Koruma Ofisi önünde uyumakta, ancak bir gönüllü onu gece için konaklatmıştı."

"22 yaşındaki Shubhangi Karmakar, Dublin'deki Rialto'da yaşanan şiddetli bir ırkçı saldırı sonrasında travma geçirdi. Tıbbi bir staj sonrasında St James Hastanesi'ne yürürken, bir grup genç adam yanından geçerken ona ırkçı bir hakaret etti ve ardından onu arkadaşına doğru şiddetle itti. Bu olay sonucu Shubhangi'nin ağzında, çenesinde ve boynunda yaralanmalar oluştu. Çenesini düzgün açıp kapatamıyor ve boynunda ciddi ağrılar ve hareket kısıtlılığı yaşıyor. Hindistan'da doğan bir İngiliz vatandaşı olan Shubhangi, bu olayı korkunç olarak tanımladı ve hâlâ bu olayın fiziksel ve duygusal etkilerinden mustarip."

Bulgaristan

- *"Başörtülü arkadaşıma yönelik tehditler veya alaylar."*
- *"Hayır, çünkü beyaz, heteroseksüel ve cisgender'im."*
- *"Okuldayken bazı öğretmenlerim, Müslüman bir sınıf arkadaşımı sürekli olarak aşağıladı ve ayrımcılık yaptı."*
- *"Farklı etnik kökenden olan arkadaşlarıma saldırılar."*
- *"Stadyumlarda ırkçı tezahüratlara, sokaklarda ırkçı konuşmalara tanık oldum."*

Bu bulgulara ek olarak, Bulgaristan'da göçmenlere yönelik şiddet vakalarına dair yakın zamanda yapılan bir vaka çalışması incelenmiştir. Nisan 2024'te Bulgaristan, göçmenlere yönelik birkaç endişe verici fiziksel şiddet vakasına tanık oldu. Ana medya kuruluşları, şiddet içerikli videoların Telegram platformundaki kapalı kanallarda dolaştığını bildirdi. Bu gönderilere göre, saldırılar göçmenleri ve Arap kökenli bireyleri hedef aldı. Gençlerden oluşan gruplar, özellikle Sofya'daki metro istasyonlarının yakınlarında göçmen olduğu düşünülen kişilere sorgulamalar yaptı. Eğer şüpheliler Bulgarca konuşmıyorsa, saldırıya uğradılar. Karışık kökene sahip bir kadın, bu grupların Arap kökenli insanlara saldırı zaman ve yerlerini koordine etmek için sosyal medyayı kullandığını ifade etti.

Nisan 2024'teki şiddet saldırılarının kurbanlarından biri, Afgan asıllı Javet Nuri idi. 2006'dan beri Bulgaristan'da yaşayan ve bir Bulgar vatandaşıyla evli olan Javet ve eşi, evlerinin önünde yaklaşık 16 yaşındaki gençlerden oluşan bir grup tarafından şiddetli bir saldırıya uğradı. Saldırganlar taş, tahta ve metal sopalar kullanarak onlara saldırı (BTV).

Bu şiddet ve ayrımcılık örnekleri, farklı geçmişlere sahip insanlara yönelik ciddi sosyal sorunları ele almak için özel önlemler alınması gerektiğini göstermektedir. Hem saha araştırması sonuçlarında hem de vaka çalışmasında da vurgulandığı gibi, azınlıklara, özellikle din ve etnik kökene dayalı olarak uygulanan ayrımcılık hala devam ediyor. Bu ayrımcılıklar, bireyler arası çatışmalardan nefret söylemine, kamuya açık alanlardaki davranışlardan okullar gibi kurumlara kadar uzanmaktadır. Eğitimcilerin bile öğrencilere yönelik ayrımcı davranışlar sergilediği vakalar mevcuttur. Tüm bu kanıtlar, AB değerlerinin sosyal uyum ve herkes için sağlıklı bir toplum oluşturulması açısından ne kadar önemli olduğunu ortaya koyuyor.

Farklı geçmişlerden gelen insanlara yönelik ayrımcılık ve şiddetle mücadele etmek için alınabilecek olası önlemler şunları içerebilir: nefret suçu yasalarının iyileştirilmesi ve uygulanmasının artırılması, toplumun bu konuda farkındalığının artırılması ve eğitim programlarının güçlendirilmesi. Ayrıca, mağdurlara destek sağlanması da önemli bir konudur — destek merkezleri, yardım hatları ve raporlama mekanizmaları geliştirilebilir ve iyileştirilebilir, böylece ayrımcılık, şiddet ve nefret suçları mağdurları kendilerini daha güvende ve desteklenmiş hissedebilirler.

Farklı geçmişlere sahip insanların topluma entegrasyonunu teşvik etmek amacıyla, dil ve kültürel kurslar gibi kapasite geliştirme ve kültürler arası değişim programları geliştirilebilir. Ayrıca, göçmenlerin ve yerel halkın katılımını teşvik edecek sosyal etkinlikler, karşılıklı anlayışı güçlendirmek için önemli bir adım olabilir.

Türkiye

- *"Sosyal medyada birçok kez ırkçı yorumlar gördüm."*
- *"Birkaç Amerikalı kızla konuşurken 'NIGA' kelimesini kullandılar."*
- *"Hiç rahat hissetmedim; dışlanmışlık hissi yaşadım."*
- **Türkiye’de bir ırkçılık vakası**

2007 yılında Türkiye’de tanınmış bir cinayet olayı yaşandı. Nijeryalı öğrenci Festus Okey, İstanbul’da polis tarafından uyuşturucu bulundurma şüphesiyle gözaltına alındı ve Beyoğlu Polis Merkezi’nde polis memuru Cengiz Yıldız tarafından vurularak öldürüldü. Bu olayın çevresindeki koşullar son derece tartışmalı ve rahatsız ediciydi, bu da sistematik ırkçılık konusunda ciddi endişeler doğurdu. Sonunda, Yıldız, istemeden adam öldürme suçundan dört yıl iki ay hapis cezasına çarptırıldı; ancak bu dava, şeffaflıktan yoksun olduğu için kamuoyunda çokça eleştirildi.

Bu olay, İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Mültecilerle Dayanışma Derneği (Mülteci-Der) gibi birçok insan hakları örgütünün dikkatini çekti ve bu örgütler adalet çağrısında bulunarak Türkiye’deki ırkçılık ve yetki suistimali vakalarını vurguladı. Festus Okey olayı, Türkiye’nin daha geniş çaplı ırk ayrımcılığı ve polis suistimali sorunlarının sembolü haline geldi ve hâlâ insan hakları ve gençlerin nasıl muamele gördüğü üzerine yapılan tartışmalara etki etmeye devam ediyor. Birçok insan hakları örgütü, yasaların sistematik ve düzenli bir şekilde değiştirilmesi gerektiğine dair farkındalık yaratmaya devam ediyor.

Öneriler:

Ne yazık ki, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılık vakalarının Avrupa genelinde, ortak ülkelerde hala devam ettiği görülüyor ve bu durum, Demokrasi Ağacı projesinin ve sonuçlarının önemini bir kez daha ortaya koyuyor.

Nefret suçlarıyla ilgili yasaların ve politikaların daha da geliştirilmesi ve uygulanması her zamankinden daha fazla gereklidir. Ayrıca, yasal düzenlemelerin yanı sıra, kamuoyunun bu suçları kınaması ve kamu figürlerinin ve medya kuruluşlarının destek göstermesi, ayrımcılığa uğrayan gruplarla dayanışma içinde olduğunu göstermek açısından önemlidir.

Eşitliği sağlamaya ve ayrımcılığı önlemeye yönelik bazı eylemler şunlar olabilir: çeşitlilik ve kapsayıcılık eğitimi, anonim bildirim sistemleri ve eşitlik temelli politikaların teşviki. Ayrıca, ayrımcılık, ırkçılık ve yabancı düşmanlığının altında yatan nedenler ve etkiler derinlemesine araştırılmalı ve analiz edilmeli, böylece Avrupa genelinde etkili yanıtlar ve önleyici tedbirler tasarlanabilir. Toplumlar arasında kültürler arası diyalog kurulmasına büyük önem verilmelidir, bu sayede çeşitliliğin kabul edilmesi, saygı ve hoşgörünün artırılması sağlanabilir.

Bundan dolayı Demokrasi Ağacı ortaklığı kısaca şunları öneriyor:

- Yasaların ve politikaların daha da geliştirilmesi ve derhal uygulanması.
- Ayrımcılığa uğrayan gruplara yönelik kamuoyunun kınamaları ve dayanışma eylemleri.
- Çeşitlilik ve kapsayıcılık eğitimi, anonim bildirim sistemleri ve eşitlik temelli politikaların kullanımı gibi eylemlerle eşitliğin sağlanması ve ayrımcılığın önlenmesinin daha da pekiştirilmesi.
- Ayrımcılık, ırkçılık ve yabancı düşmanlığının altında yatan nedenlerin araştırılması ve analiz edilmesi ile ilgili önleyici tedbirlerin haritalandırılması.
- Farklı gruplar arasında kültürler arası diyalogların kurulması ve çeşitliliğe ve kapsayıcılığa dost eğitim materyallerinin geliştirilmesi.

Sonuçlar

Saha araştırması sayesinde, ortaklık, gençler, gençlik çalışanları ve gençlik örgütleri arasında demokrasi, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı kavramlarını araştırma ve analiz etme fırsatı buldu. Her bir ortak ülkedeki katılımcılar, AB'nin İnsan Onuru, Özgürlük, Demokrasi, Eşitlik, Hukukun Üstünlüğü ve İnsan Hakları ortak değerlerine dair bilgi seviyelerini gösterme ve bakış açılarını paylaşma fırsatı buldular. Tüm yanıtları analiz etmek ve değerler arasındaki bağlantıyı gözlemlemek son derece ilginçti.

Ayrıca katılımcılar, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılığın ne yazık ki Avrupa'da hâlâ var olduğunu düşündüklerini ifade ettiler ve önemli bir yüzdesi ya bir ırkçı ya da ayrımcı olaya maruz kaldıklarını ya da böyle bir olaya tanık olduklarını belirttiler.

Desk Research:

Metodoloji:

Avrupa ve ötesindeki demokrasinin tarihine ilişkin masa başı araştırmasını geliştirmek için proje ortakları, çeşitli güvenilir kaynaklardan elde edilen bilgileri analiz etmek ve sentezlemek için sistematik bir yaklaşım benimsediler. Araştırma süreci, antik demokrasiler, Orta Çağ ve Rönesans dönemleri, Aydınlanma çağı ve modern demokratik kurumların gelişimi ile mevcut çağdaş demokratik zorluklar da dahil olmak üzere demokratik sistemlerin evrimindeki önemli temalar ve dönemlerin belirlenmesiyle başladı. Geniş kapsamlı literatür taraması, akademik kitaplar, hakemli dergi makaleleri, tarihi belgeler ve güvenilir çevrimiçi veritabanlarının kaynak olarak kullanılmasını içeriyordu (belgelere yapılan referanslar bu belgenin sonunda mevcuttur). Demokratik gelişmelerle ilgili farklı akademik yorumları ve

tartışmaları anlamak için kaynaklar eleştirel bir şekilde analiz edildi. Araştırmanın kapsamlı olmasını sağlamak için, siyaset bilimi, tarih, sosyoloji ve hukuk çalışmalarından disiplinler arası bakış açıları da dahil edildi. Veriler tematik kategorilere göre sistematik olarak düzenlendi ve demokrasi tarihinin evrimini kronolojik bir yapı içinde anlatan tutarlı bir anlatı sağlamak amacıyla yapılandırıldı. Bu metodolojik çerçeve, Avrupa ve dünya genelinde demokrasinin tarihsel yolculuklarını ve çağdaş etkilerini derinlemesine ve dengeli bir şekilde incelemeyi sağladı.

Aşağıdaki bölüm, demokrasinin günümüze kadar olan tarihine ilişkin bilgi sağlayacaktır. Daha spesifik olarak araştırılan tarihsel dönemler şunları içerir:

- **Antik Kökenler (MÖ 5-4. yüzyıl)**
- **Orta Çağ ve Rönesans Dönemi (5-15. yüzyıl)**
- **Aydınlanma ve Demokratik Devrimler (17-18. yüzyıl)**
- **II. Dünya Savaşı Sonrası Dönemden Bugüne**

Sonuçların geçerliliğini sağlamak için masa başı araştırmasına ilişkin olarak aşağıdaki uzmanlarla iletişime geçilmiştir:

Konu: Antik Kökenler			
Uzmanın İsmi	Rolü	Dernek/Organizasyon	Ülke
Emily Anna Mavridou	Araştırmacı	RESET	Kıbrıs
Tarihi Diyaloglar ve Araştırma Topluluğu	Açık iletişim ve tarihle alakalı STK	AHDR	Kıbrıs
Lefkoşa Belediyesi Kütüphanesi	Lefkoşa Belediyesi	Lefkoşa Belediyesi	Kıbrıs
Kıbrıs Üniversitesi Kütüphanesi	Üniversite Kütüphanesi	Kıbrıs Üniversitesi	Kıbrıs
Kıbrıs Üniversitesi Teknolojik Kütüphanesi	Üniversite Kütüphanesi	Kıbrıs Üniversitesi	Kıbrıs
Kıbrıs Bankası Kültür Vakfı	Kültür Vakfı	Kıbrıs Bankası Kültür Vakfı	Kıbrıs
Kıbrıs Kütüphanesi	Devlet Servisi	Kültür Bakanlığı	Kıbrıs
Tarih ve Arkeoloji Bölümü	Tarih ve Arkeoloji	Kıbrıs Üniversitesi	Kıbrıs

Konu: Orta Çağ ve Rönesans Dönemi			
Uzmanın İsmi	Rolü	Dernek/Organizasyon	Ülke
Fatih Şimşek	Demokrasi Uzmanı-Araştırmacı	Karaman International Group	Türkiye
İrem Göktekin	Araştırmacı	Karaman International Group	Türkiye

Mehmet Furkan Şaşma	Araştırmacı	Karaman International Group	Türkiye
---------------------	-------------	-----------------------------	---------

Konu: Aydınlanma ve Demokratik Devrimler			
Uzmanın İsmi	Rolü	Dernek/Organizasyon	Ülke
Stefania Tudorache	Demokrasi uzmanı Siyasi Bilimler master derecesi	FAJUB	Portekiz
Miguel Barros	Avrupa politikaları uzmanı Toplumsal politikalarda ve bölgesel iş birliği üzerine master derecesi	FAJUB	Portekiz
Fernando Vieira	Demokrasi uzmanı Araştırmacı	FAJUB	Portekiz
Bianca Nedelcu	Demokrasi uzmanı Araştırmacı	FAJUB	Portekiz

Konu: 19. Ve 20.Yüzyılın başından Bugüne			
Uzmanın İsmi	Rolü	Dernek/Organizasyon	Ülke
Alexandra Cheimona	Araştırmacı	Eurospeak	İrlanda
Artemis Driva	Siyasi Bilimler Uzmanı	Eurospeak	İrlanda
Christine Janumala	Araştırmacı	Eurospeak	İrlanda
Kelsea Mucherino	Tarihçi	Eurospeak	İrlanda

Topic: II. Dünya Savaşı Sonrasında Bugüne			
Uzmanın İsmi	Rolü	Dernek/Organizasyon	Ülke
Emma Barker	Demokrasi uzmanı Araştırmacı	EuroReach	Estonya
Julia Bachousi	Araştırmacı	EuroReach	Estonya
Enita Sprince	Araştırmacı	EuroReach	Estonya
Yuliya Andzhekarska	Uluslararası İlişkiler mezunu, Ekonomi ve Sürdürülebilir Gelişme üzerine Master derecesi	Association PFE	Bulgaristan

Maria Cenamor Mochales	Toplumsal Birlik üzerine Master derecesi	Association PFE	İspanya
Svetlana Nancheva	Bulgaristan Bilim Akademisi'ndeki Felsefe ve Sosyoloji Enstitüsü'nde "Bilimin mantığı ve felsefesi" üzerine doktora yapıyor	Association PFE	Bulgaristan
Yuriy Andzhekarski	Sosyoloji ve felsefe üzerine Master derecesi	Association PFE	Bulgaristan

Antik Kökenler (MÖ 5-4. yüzyıl)

Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/Athenian_democracy

Demokrasinin Doğuşu

Demokrasi kavramı, halkın karar alma sürecinde aktif bir rol üstlenmesini sağlar; bu, ya doğrudan kararlar alarak ya da kendi bakış açılarına dayalı olarak temsilcileri seçerek gerçekleşir. Her durumda, demokrasi halkın sesinin duyulmasını sağlar.

Atina demokrasisi, dünyanın bildiği ilk demokrasilerden biri olarak kabul edilir ve vatandaşların aktif olarak katılabildiği ilk özyönetim biçimlerinden biridir. O dönemde Atina, Attika bölgesini de kapsayan en büyük şehir devleti idi. Atina demokrasisi, klasik demokrasinin ilk görünümlerinden biri olup, M.Ö. 508/507 yılında Kleisthenes tarafından uygulanmış ve M.Ö. 322 yılına kadar sürmüştür. Bu yeni sistem "demokratia" olarak adlandırılmıştır ve "halkın yönetimi" anlamına gelmektedir. Kleisthenes'in amacı, tüm gücü üst sınıf çevrelerden alıp Atina vatandaşları arasında dağıtmaktı. Ayrıca, Kleisthenes'in tam demokrasi uygulamasından önce demokratik unsurların yavaş yavaş tanıtıldığını da belirtmek gerekir. Kleisthenes'in siyasi reformları, vatandaşlar arasında siyasi hakların eşitliği anlamına gelen "isonomia"yı teşvik etmiştir. Bu sistem eşitliği teşvik etse de, özgür konuşma hakkının demokrasinin en değerli ayrıcalığı olması nedeniyle, yalnızca Atinalı vatandaşlar olarak kabul edilen nüfusun küçük bir kesimiyle sınırlı kalmıştır.

Atina Demokrasisinin Temel Özellikleri:

Atina demokrasisinin temel özellikleri arasında, vatandaşların yasama, yürütme ve yargı organları da dahil olmak üzere tüm kurumlarda aktif olarak yer alabilmeleri, meclis üyeleri, sivil görevliler ve jüri üyelerinin seçimi gibi seçim süreçlerine katılabilmeleri yer alıyordu. Atinalı vatandaşlar ayrıca sürgüne gönderme (ostracism) sürecine katılabiliyor ve idari meseleleri tartışabiliyordu.

Atinalılar, temsilciler için oy kullanmak yerine karar alma yetkisini bizzat üstlenerek, özgür Atinalı erkek vatandaşlara doğrudan siyasi güç sağladı; bu da onları oy verme ve demokratik sisteme katılma hakkına sahip kıldı. Böylece doğrudan demokrasi sistemi oluşturuldu.

Herhangi bir tiranlık biçimini önlemek amacıyla, Kleisthenes sürgün (ostracism) kavramını uygulamaya koydu. Sürgün, her vatandaşın, oylamak istedikleri kişinin adını üzerine yazmaları için kırık bir çömlek parçası olan "ostraka" kullanılarak yapıldı. En fazla oyu alan kişi şehri on yıl boyunca terk etmek zorundaydı; ancak mülkünü ya da vatandaşlık haklarını kaybetmezdi. Bazıları, sürgüne gönderilmeyi bir onur olarak kabul ederdi, çünkü bu kişinin halk üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğunu gösterirdi.

Tüm erkek vatandaşlar demos'un bir parçası olarak kabul edilir ve görüşlerini özgürce ifade edebilir, siyasi haklarını eşit şekilde kullanabilir ve doğrudan siyasi süreçlere katılabilirdi.

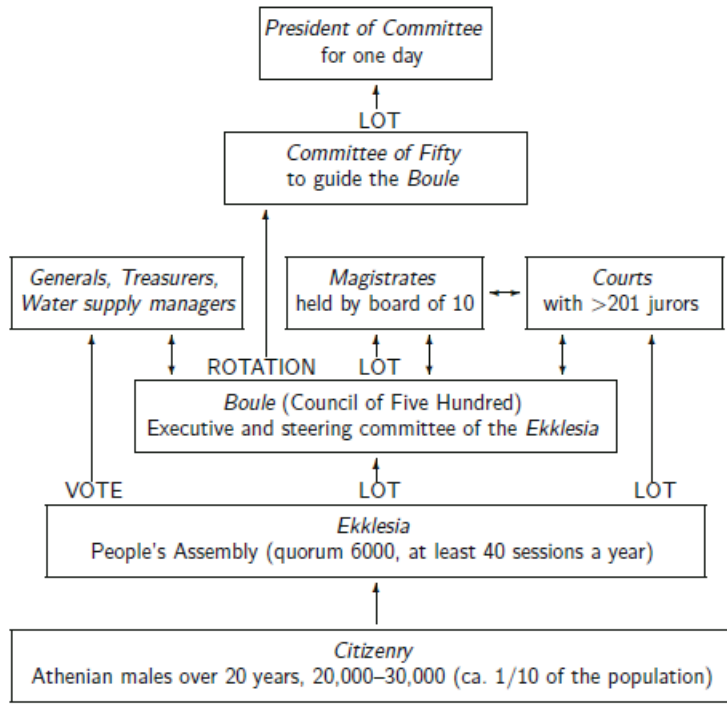
Atina Demokrasisine Kimler Katılabilirdi?

Vatandaşlık kavramı, Antik Atina'da günümüzdekinden oldukça farklıydı. Atina'da herkes vatandaş olarak kabul edilmedi ve bu nedenle siyasi katılım hakkına sahip değildi, bu da böyle doğrudan bir demokrasi sistemini uygulamayı kolaylaştırdı. Demokratik dönemin başlarında, 18-20 yaş (kaynağa bağlı olarak) arasındaki erkekler, özgür ve Atinalı olanlar demokratik sisteme katılabiliyordu. Atinalı, Atinalı bir babaya ve özgür bir anneye sahip olan kişi olarak kabul edilirdi. Bu kural, M.Ö. 5. yüzyılın ortalarına kadar sürdü ve bu tarihten sonra yalnızca Atinalı bir babaya ve anneye sahip olan kişiler Atinalı vatandaş olarak kabul edildi. Bir genç Atinalı erkeğin siyasi hayata katılabilmesi ve soyunu kanıtlayabilmesi için,

babası tarafından yerel demos'ta tanıtılması, babasının oğlu olduğuna yemin etmesi ve şahitlerin bunu doğrulaması gerekiyordu. Bundan sonra Meclis listesine kaydediliyorlardı. Bu nedenle köleler (köleler Atinalı olmayanlardı, çünkü Atinalılar başka Atinalıları köleleştiremezdi), vatandaşlık standartlarına uymayan yerleşik yabancılar, kadınlar ve çocuklar vatandaş olarak kabul edilmezdi ve bu nedenle siyasi sisteme katılmalarına ve oy kullanmalarına izin verilmezdi. İlginç bir şekilde, tüm Atinalı erkeklere görevlerin açık olmasına rağmen, kişinin serveti ve konumu, bu tür görevleri üstlenme uygunluğunu büyük ölçüde etkilerdi. Ancak olumlu olan taraf, daha önce seçkinler tarafından kontrol edilen kurumlar ve güç, o dönemde tüm Atinalı vatandaşlara açık hale getirilmişti.

Atina Demokrasisinin Ana Unsurları:

Her yıl, normalde kullanılan 12 aylık ay takvimi yerine 10 aylık bouleutik takvime geçildi. Aşağıdaki resim, Atina demokratik sisteminin bir özetini sunmaktadır.

Note: Tangian, A. (2020). Analytical theory of democracy. Studies in Choice and Welfare. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-39691-6>

'Demos', yukarıda bahsedildiği gibi vatandaşlıklarını kanıtlayan ve Meclis listesine kaydolan 18 yaşından büyük genç erkeklerden oluşuyordu. Yunanca'da 'köy' olarak çevrilen bu terim, katılan büyük insan sayısını ya da daha basit terimlerle tüm vatandaşların topluluğunu ifade ediyordu. Her demos'un, yeni erkek Atinalı vatandaşları kaydeden ve demos'un işleyişinden sorumlu bir 'demarch'ı vardı.

Atina Demokrasisi Üç Önemli Kurumdan Oluşuyordu:

Ekklesia

Demos'tan herhangi bir üye, yılda 40 kez gerçekleşen Ekklesia toplantılarına katılabiliyordu. Ekklesia, savaş, dış politika, kamu görevlilerinin davranışları ve sürgün üzerine tartışmalar gibi konularda karar veren yönetici organdı. Kararlar, çoğunluğun oylarına dayanarak alınırdı.

Boule

Beş Yüzler Meclisi ya da Boule, Atina'nın tam zamanlı hükümet organı olarak kabul edilebilirdi. 30 yaşın üzerinde olan ve Atina'nın 10 kabilesini (her kabileden 50 üye) temsil eden 500 üyeden oluşuyordu. Üyeler bir yıl boyunca görev yapardı. Boule'de yer almak için üyeler, seçimlerin tamamen rastgele gerçekleşmesini ve gücün belirli gruplarda yoğunlaşmasını önlemek için kura ile seçiliyordu. Boule'nin toplantıları her gün gerçekleşirdi ve genellikle işçilerin denetimi, donanma gemileri ve atların sorumluluğu gibi yönetim meseleleriyle ilgilenirdi. Boule, ayrıca Ekklesia'ya sunulması gereken meselelerden ve diğer şehir devletlerinden gelen temsilcilerden de sorumluydu.

Dikasteria

Dikasteria, Atina Demokrasisi'nin diğer son derece önemli kurumlarıydı ve halk mahkemeleri olarak biliniyordu. Dikasteria'nın gücü neredeyse sınırsızdı ve 30 yaşının üzerinde olan ve yine kura ile seçilen 500'den fazla jüri üyesinden oluşuyordu. Mahkemelerle ilgili konular, suçlamalar, savunmalar ve cezalarla ilgilenirlerdi. Ekklesia'da olduğu gibi, kararlar çoğunluk oyu ile alınırdı. Dikasteria'nın ilginç bir unsuru, jüri üyelerinin bu görevleri için ödeme almasıydı, bu da bu pozisyonun sadece zenginlere değil, herkese açık olmasını sağlıyordu. Ancak, bu para Atinalılardan değil, Atina şehir devletine yabancı olan metiklerden (yerleşik yabancılardan) alınan vergilerden geliyordu. Zengin Atinalılar tarafından ödenen tek vergi, gönüllü olarak topluluk yükümlülüklerine katkıda bulundukları 'liturgi' adı verilen bir vergiydi.

Atina'da Diğer Önemli Kurumlar:

- **Heliaia:** Antik Atina'da Yüksek Mahkeme. Vatandaş jürilerinin mahkeme davalarını dinlediği ve oy kullanarak karar verdiği halk mahkemelerinden oluşuyordu.
- **Areopagus Meclisi:** Cinayet ve diğer ağır suçlar üzerinde odaklanan önemli bir Atina hukuki kurumuydu.
- **Magistralar:** Belirli bağlamlarda görev alan ve kamu görevlerini yürüten yetkililerdi. Çoğu kura ile seçilir ve görevde sınırlı bir süre kalırlardı. Ancak bazı magistra pozisyonları Meclis tarafından seçilirdi.
- **Arkhone:** Yürütme işlevleriyle ilgilenirlerdi ve Beş Yüzler Meclisi tarafından denetlenirlerdi. Emekli olduktan sonra, başarılı bir soruşturmanın ardından Areopagus Meclisi'ne katılırlardı.
- **Generaller:** General makamı, seçimlerin yapıldığı birkaç makamdan biriydi. Her yıl 10 general atanırdı ve halk üzerinde oldukça fazla etki sahibi olabilirdi. Genellikle bu görevi üstlenen kişiler elit sınıflardan gelirdi.

- **Sivil Yönetim Magistraları:** Bu pozisyonda, 600'den fazla vatandaş gönüllü olarak yer alırdı ve pozisyonlar kura ile belirlenirdi.

Atina Demokrasisi Nasıl Sona Erdi?

Atina demokrasisinin çöküşü, zamanla ve birkaç olayla işaretlenen bir süreç oldu. Makedonya'nın güç kazanması ve Atina'nın yenilgisi, Atina'nın Korint Birliği'ne katılmasına yol açtı.

Atina Demokrasisinin Temel Unsurları:

- Kleisthenes tarafından M.Ö. 508/507 yıllarında uygulanan doğrudan demokrasi sistemi.
- Eşit siyasi haklar, ifade özgürlüğü ve siyasi haklara erişim gibi temel demokratik unsurlar.
- Atinalı Vatandaşlık: Athenian ebeveynleri olan 18 yaşından büyük genç erkekler. Atinalı vatandaşlık kanıtlandıktan sonra birey siyasi hayata katılabiliyordu.
- **Demos:** 18/20 yaşından büyük (kaynağa bağlı olarak) ve Meclis listesine kaydolmuş tüm Atinalı erkekler.
- **Ekklesia:** Vatandaş Meclisi, tüm demos üyeleri Ekklesia'ya katılabiliyordu.
- **Boule:** Atina'nın 10 kabilesinden gelen 500 üyelik bir meclis. Üyeler kura ile seçilirdi ve bir yıl görev yaparlardı.
- **Dikasteria:** Kura ile seçilen 500'den fazla jüri üyesinden oluşurdu. Mahkemelerle ilgili konular tartışılırdı.
- **Heliaia:** Yüksek Mahkeme.
- **Areopagus Meclisi:** Cinayet ve ağır vakalarla ilgilenen hukuki kurum.
- **Magistralar:** Kamu görevlileri, çeşitli bağlamlarda atanırdı.
- **Arkhone:** Yürütme işlevleriyle ilgilenirlerdi.
- **Sivil Yönetim Magistraları:** Devlet yönetimi görevlerinde yer alırlardı.
- **Askeri Yönetim Magistraları:** Askeri yönetim magistraları Ekklesia tarafından seçilirdi.

Sonuç:

Demokratik uygulamalar son derece önemlidir çünkü halkın kendisi gücü kullanır ve karar süreçlerine katılır. Kleisthenes'in M.Ö. 507/508'de uygulamaya koyduğu Atina Demokrasisi bunu amaçlamıştır. Demokratik uygulamalar Atina şehir devletinde kademeli olarak tanıtılsa da, tam uygulama Kleisthenes tarafından gerçekleştirilmiştir ve Atina'nın Korint Birliği'ne katıldığı 4. yüzyıla kadar sürmüştür.

Atina'da uygulanan doğrudan demokrasi modeli, Atinalı vatandaşların siyasi karar alma süreçlerine aktif olarak katılmasını sağlamıştır. Atinalı erkekler oy kullanma ve katılım hakkına sahipti. Çeşitli önemli organlar ve pozisyonlar Atinalı vatandaşların katılımını artırdı. Bu organlar arasında Demos, Ekklesia, Boule, Dikasteria ve diğer önemli kurumlar vardı. Çoğu pozisyon kura ile belirlenirdi, bu da gücün belirli bir grup üzerinde yoğunlaşmasını önlemek içindi. Çoğu pozisyonun bir yıllık süresi vardı.

Atina demokrasisinin sona ermesi, Atina'nın Korint Birliği'ne katılmasıyla gerçekleşti.

Orta Çağ ve Rönesans Dönemi (5-15. yüzyıl)

Kaynak: <https://renfestival.com/the-medieval-period-vs-the-renaissance/>

Giriş:

5. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar süren Orta Çağ ve Rönesans Dönemi, insanlık tarihinin büyüleyici bir dönemiydi. Bu dönemde, siyasi ideolojilerde ve yönetim yapılarında önemli değişiklikler yaşandı. Bu bölüm, demokrasinin bu dönemde nasıl evrildiğini, karmaşık siyasi geçişler ve toplumsal değişiklikler bağlamında incelemektedir.

Roma İmparatorluğu'nun çöküşünden sonra Avrupa, bir zamanlar güçlü bir uygarlığın kalıntılarıyla karşı karşıya kaldı, ancak merkezi bir otoritenin olmaması, siyasi parçalanmaya ve belirsizliğe yol açtı. Antik Roma'nın etkisi zayıfladıkça, yeni siyasi fikirler ortaya çıkmaya başladı ve Roma yönetiminin önemli bir parçası olan demokrasi yavaş yavaş zayıflamaya başladı.

Demokrasinin Tarihi:

Orta Çağ ilerledikçe, siyasi yapılar evrildikçe demokrasi zayıflamaya başladı. Feodal sistemler yerel istikrar sağladı ve merkezi yönetim yapılarından uzaklaşarak güç dağılımını sağladı. Klasik demokrasinin katılımcı doğası, zamanın zorluklarına karşı pratik uyarlamalara yerini bıraktı. Monarşiler, siyasi otoritenin direği haline gelirken, demokratik ilkeler yavaş yavaş arka plana itildi.

Orta Çağ boyunca, sosyo-ekonomik çalkantılar ve siyasi yeniden yapılanmaların ortasında demokrasinin gerilemesi sürdü. Ancak, bu çöküşün içinde, değişim tohumları atıldı ve Rönesans'ın gelişini müjdeledi.

Rönesans, kültürel ve entelektüel bir canlanma ile karakterize edildi ve demokrasinin uyuyan kıvılcımlarına yeniden hayat verdi. Klasik Yunan ve Roma siyasi düşüncesine olan yeni ilgi, demokratik ideallerin yeniden canlanmasına katalizör oldu. Hümanist hareketler, bireycilik, eğitim ve sivil katılımın önemini vurgulayarak, yeniden canlanmanın entelektüel temelini sağladı. Rönesans, hemen bir siyasi devrim olmasa da, demokratik düşüncenin yeniden canlanmasının zeminini hazırladı ve gelecekteki siyasi gelişmelerin yolunu açtı.

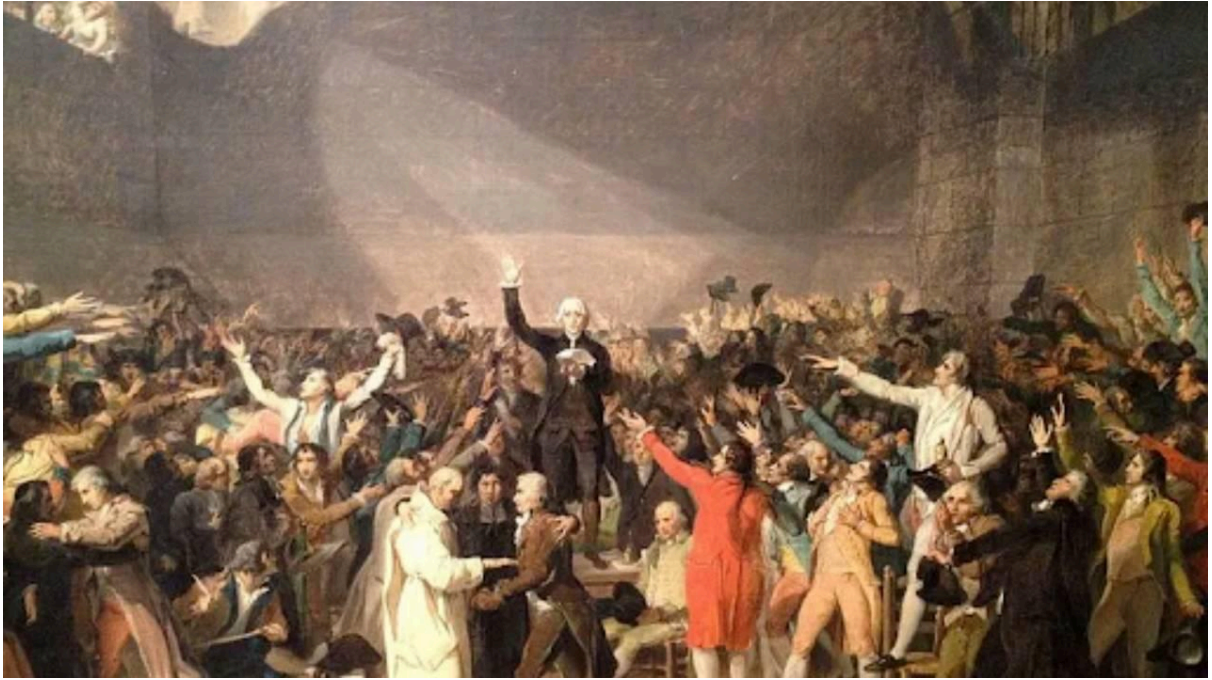
Sonuçlar:

Rönesans ve Orta Çağ dönemlerinin anlatıldığı bu tarihsel yolculuğa çıktığımızda, demokrasinin gelişimi hakkında derinlemesine etkileyici bir hikayeye daldık. Bu tarihsel tabloyu, her notasında demokrasinin iniş çıkışlarını ve Rönesans'ın canlı dönemindeki büyük geri dönüşünü yansıtan bir senfoni gibi hayal edin. Bu dönem, demokratik ideallerin olağanüstü direncinin kanıtıdır. Demokrasi, toplumsal dinamikler ve siyasi manzaralardaki değişikliklere karşı sağlam bir dayanıklılık gösterir ve bu değişimlere uyum sağlar. Feodalizmin yükselişi ve monarşilerin egemenliği, siyasi değişimlerin senfonisinde demokrasiyi yavaş yavaş zayıflatmıştır.

Bu çöküşe rağmen, büyük bir değişim dönemi Rönesans ile ortaya çıktı. Bu kültürel ve entelektüel uyanış, demokrasinin özünü canlandırdı. Senfoni, hümanist hareketlerin, eski siyasi ideolojilerin yeniden keşfinin ve yeni fikirlerin canlanmasının ezgileriyle dönüştürücü bir melodi aldı. Bu dönem sadece siyasi geçişlere tanıklık etmekle kalmadı, aynı zamanda demokrasinin dönüşümünün mimarı oldu. Demokrasi, küllerinden yeniden doğan bir Anka kuşu gibi, zamanın testine dayanabilecek daha güçlü bir güç haline geldi. Tarihsel koşulların çalkantısına rağmen, demokratik yönetim ilkeleri sapasağlam kalmayı başardı.

Bu dönemi işaret eden entelektüel ve kültürel uyanış, demokrasinin dinamik doğasına ışık tuttu. Bu sadece bir yeniden doğuş değil, Rönesans'ın aydınlanmış idealleriyle ilham alan bir yenilenmeydi. Tarihsel senfoninin son notalarında, belirlenen dönem bir tanık olmaktan ziyade destekleyici bir anlatıcı olarak ortaya çıktı. Demokratik fikirlerin dayanıklılığını, esnekliğini ve kalıcı cazibesini göstererek, yönetim senfonisinin zamanın koridorlarında yankılanmaya, dayanıklılık, gelişim ve sarsılmaz kararlılığın hikayelerini ortaya çıkarmaya devam edeceğini garanti etti.

Aydınlanma Çağı ve Demokratik Devrimler (17. -18. yüzyıl)

Source: <https://www.studentsofhistory.com/enlightenment-ideas-lead-to-revolutions>

Introduction

17. ve 18. yüzyıllar, entelektüel, sosyal ve siyasi paradigmaların değişimiyle işaretlenmiş, insanlık tarihinin dönüm noktalarından birini oluşturuyordu. Uzmanlarımıza

göre, Aydınlanma idealleri, çeşitli toplumların siyasi dokusunu yeniden şekillendirecek bir dizi demokratik devrimi ateşleyerek, modern demokratik yönetimin doğuşuna zemin hazırladı. Aydınlanma'nın entelektüel canlılığı, John Locke, Montesquieu ve Rousseau gibi düşünürlerin fikirlerinde somutlaşmış ve tarihin koridorlarında yankılanmaya devam eden derin katkılarıyla anılır olmuştur.

Bu entelektüel öncüler, yalnızca Aydınlanma düşüncesini kristalize etmekle kalmamış, aynı zamanda kıtaları saracak devrimci ruhun katalizörleri olarak hizmet etmişlerdir. Aydınlanma idealleriyle derinlemesine şekillenen Amerikan Devrimi, bu ilkelerin pratikte sınındığı bir dönüm noktası olarak ortaya çıkmıştır. Aynı dönemde, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik çağrılıyla temellendirilen Fransız Devrimi, Aydınlanma felsefesinin siyasi hareketler üzerindeki dönüştürücü potansiyelini sergileyerek tarihin akışına silinmez bir iz bırakmıştır.

Aydınlanma felsefesi ile demokratik devrimlerin seyri arasındaki karmaşık ilişkiyi anlamak için, uzmanlarımız bu dönemi şekillendiren tarihsel bağlam ve toplumsal dinamiklere derinlemesine dalmıştır. Jonathan Israel'in 'Radical Enlightenment: Philosophy and the Making of Modernity 1650–1750' (2001) ve Robert Darnton'un 'The Business of Enlightenment: A Publishing History of the Encyclopédie, 1775–1800' (1979) gibi eserler, Aydınlanma ilkeleri ile demokratik yönetim arayışı arasındaki karmaşık etkileşimi çözmede kritik kaynaklar olmuştur.

Aydınlanma ve Demokratik Devrimler (17-18. yüzyıl)

Felsefi Temeller:

- Locke'un İnsan Hakları Anlayışı

John Locke'un 'İkinci Hükümet Üzerine İnceleme' (1689) adlı eserinde sunduğu insan hakları anlayışı, o dönemin demokratik devrimlerini ateşleyen entelektüel temellerin anlaşılmasında önemli bir dayanak oluşturmıştır. Locke, bireylerin doğuştan gelen haklarını savunan güçlü bir argüman öne sürmüştür. Felsefesinin merkezinde, bu hakların hükümdarların lütuflarına değil, insan varoluşunun özüne dayandığı inancı vardır. Locke'a göre bu haklar devredilemez olup, bireysel özerklik ve onurun temelini oluşturur.

Locke'un fikirleri, o dönemin entelektüel iklimini şekillendirerek demokratik devrimlerin yolunu açmıştır. Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi, Locke'un yankısıyla hayat, özgürlük ve mutluluğu arama gibi devredilemez hakları yeni demokratik deneyimin temeli olarak kutsamıştır.

- Montesquieu'nün Güçler Ayrılığı Kavramı

Montesquieu, Aydınlanma'nın felsefi temelleri üzerine inşa ettiği 'Kanunların Ruhu' (1748) adlı eseriyle, demokratik yönetim yapısını derinden etkileyecek devrim niteliğinde bir güçler ayrılığı kavramı sunmuştur. Montesquieu, siyasi otoritenin yasama, yürütme ve yargı

gibi farklı dallara bölünmesi gerektiğini öne sürerek, tek bir elde toplanan gücün tiranlık riski taşıdığını savunmuştur.

Montesquieu'nün güçler ayrılığı kavramı, Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nı şekillendiren kurucuları, özellikle de James Madison'ı etkilemiştir. Madison, 'Federalist Yazıları No. 47'de' Montesquieu'nün fikirlerini esas alarak, hükümetin farklı dallarında yetki dağılımının güçlerin tek bir otoritede toplanmasını önlemek için gerekli olduğunu vurgulamıştır.

- Rousseau'nun Halk Egemenliği İçin Felsefi Temeli

Aydınlanma felsefesinin zengin dokusunda, Jean-Jacques Rousseau, halk egemenliği konusundaki fikirleriyle demokratik yönetim söylemine silinmez bir iz bırakan bir düşünür olarak öne çıkmıştır. Rousseau'nun başyapıtı 'Toplum Sözleşmesi' (1762), halk egemenliği kavramı için derin bir felsefi temel sunarak, daha doğrudan ve katılımcı bir yönetim biçimi arayanlar arasında derin bir yankı uyandırmıştır.

Rousseau, geleneksel monarşilere ya da temsilî sistemlere karşıt olarak, bireylerin kendilerini yöneten yasaları topluca belirledikleri bir hükümet biçimini savunmuştur. Halkın genel iradesine dayanan bu halk egemenliği kavramı, siyasi otoriteye ilişkin yaygın anlayışlardan radikal bir şekilde ayrılmaktadır.

Diğer Önemli Aydınlanma Figürleri:

- Voltaire (1694–1778)

François-Marie Arouet, takma adıyla Voltaire, sivil özgürlükler, akıl ve hoşgörü savunucusu bir Fransız Aydınlanma düşünürüydü. Ünlü "Söylediklerinize katılmıyorum ama onları söyleme hakkınızı sonuna kadar savunacağım" sözü, onun düşünce özgürlüğüne olan bağlılığını özetlemektedir.

- Mary Wollstonecraft (1759–1797)

Mary Wollstonecraft, kadın hakları savunucusu bir İngiliz yazar ve filozoftur. 'Kadın Haklarının Gerekçesi' (1792) adlı eseri, feminist felsefenin temel metinlerinden biri olarak kabul edilir ve kadınlar için eşit eğitim ve fırsatlar talep eder.

Demokratik Devrimler

- Amerikan Devrimi

Amerikan Devrimi, İngiliz sömürge yönetimine karşı bağımsızlık arayışından doğmuş ve 1783'te Paris Antlaşması ile sonuçlanmıştır. 1787'de hazırlanan ABD Anayasası, güçler ayrılığı, denge ve denetim mekanizmaları ve bireysel hakların korunması gibi Aydınlanma ideallerini yansıtmıştır.

- Fransız Devrimi

1789'da başlayan Fransız Devrimi, mutlak monarşiyi yıkmaya ve özgürlük, eşitlik, kardeşlik temelli bir cumhuriyet kurma amacını taşımıştır. İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi, bireylerin devredilemez haklarını ilan eden önemli bir belge olarak kabul edilmiştir.

Bu Dönemin Demokratik Unsurlarının Özeti

17. ve 18. yüzyıllar boyunca, John Locke, Montesquieu ve Jean-Jacques Rousseau gibi önemli felsefi figürler demokratik ilkelerin temellerini atmışlardır. Locke'un felsefesi bireysel eşitlik ve doğuştan gelen hakların korunmasını vurgulamış, Montesquieu güçler ayrılığı vizyonu ile bireysel özgürlükleri güvence altına almış, Rousseau ise halk egemenliği kavramını öne sürerek daha katılımcı yönetim biçimlerine ilham vermiştir.

Sonuçlar

18. yüzyılın sonlarındaki demokratik devrimler, modern dünyanın siyasi, sosyal ve kültürel manzarasını şekillendirmiştir. Amerikan ve Fransız Devrimleri, modern demokratik ilkelerin doğuşunu simgelerken, ABD Anayasası ve İnsan Hakları Bildirisi, özgürlük, eşitlik ve demokratik yönetim ideallerini yansıtan kalıcı belgeler olarak kabul edilmiştir.

19. Yüzyıl ve 20. Yüzyılın Başları

Sources: <https://editions.covecollective.org/chronologies/reform-act-1832-1>

19. Yüzyılda Demokrasinin Genişlemesi ve Mücadeleler

19. yüzyıl, demokrasi tarihine önemli bir rol oynamıştır. Sosyal ve siyasi yeniliklerle mücadele eden toplumlarda, daha geniş halk kitlelerine hakların yayılması için bir mücadele yaşanmıştır. Ancak, bu ilerlemeler özellikle kadınların oy hakkı ve sivil haklar konusunda birçok engelle karşılaşmıştır.

Demokrasinin Genişlemesi:

19. yüzyıl boyunca demokrasi hareketinin nasıl genişlediğine dair en iyi örneklerden biri, oy hakkının yayılmasıdır. Daha kapsayıcı bir yönetimi teşvik etmek için siyasi katılımın önündeki engelleri azaltmaya yönelik önemli anayasal değişiklikler ve yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu dönemdeki önemli dönüm noktalarından biri 1832 İngiliz Reform Yasası olmuştur. Bu yasa ile daha fazla insan oy hakkı kazanmış ve daha kapsayıcı bir siyasi sistem oluşturulmuştur. Tüm bu değişiklikler Sanayi Devrimi'nin meyvesiydi.

Aynı zamanda, Amerika Birleşik Devletleri, Afrikalı Amerikalı erkeklerin oy sürecinden dışlanmasını ele almak için, özellikle 15. Değişiklik yoluyla, anayasasını değiştirmeye çalışmıştır. 1870 yılında tanıtılan 15. Değişiklik, demokratik toplumlarda ırksal engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik birçok iyileştirme getirmiştir. Bu değişiklik, insanların ırklarına bakılmaksızın oy kullanmalarına izin vermiştir.

Kadınların Oy Hakkı Mücadeleleri:

Kadınların oy hakkı artsa da, onların siyasi katılımdan dışlanması, 19. yüzyılın demokratik projesini tamamlanmamış hale getirmiştir. Bu dönemde kadın oy hakkı hareketleri güç kazanmış ve nüfusun %50'sinin siyasi faaliyetlerini sınırlayan köklü normlara meydan okumuştur. Amerikalı kadın hakları savunucularının kayıtlarına göre, Susan B. Anthony ve Elizabeth Cady Stanton gibi öncüler, 1848'deki Seneca Falls Konvansiyonu'nda kadınların oy haklarını savunmuşlardır.

Kadınların oy hakkı mücadelesi, köklü toplumsal normlardan ve iktidarın yerleşik yapılarından güçlü bir dirençle karşılaşmıştır. Mevcut durumu değiştirmeye çalışan kadınlar, direniş, alay ve bazen de şiddet olayları ile karşı karşıya kalmıştır.

Sivil Haklar Mücadeleleri:

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Afrikalı Amerikalılar, 19. yüzyılda sivil haklarla ilgili olarak önemli zorluklarla karşılaştılar. 15. Değişiklik her ne kadar tüm insanlara oy hakkı garanti etse de, ırksal önyargılar değişiklik sonrasında da devam etti. İç Savaş sonrasında Yeniden Yapılanma dönemi, yeni özgürleşmiş kölelerin sivil haklarını geri kazanmaya yönelik çabalara sahne oldu. Ancak bu çabalar, sistematik ırkçılık ve Jim Crow yasalarının kurulmasıyla zayıfladı.

Afrikalı Amerikalıların sivil haklarını kullanması son derece zordu. Birçok Afrikalı Amerikalı'nın demokratik sürece katılımını engellemek için okuryazarlık testleri, oy vergileri ve şiddetli tehditler gibi çeşitli stratejiler kullanıldı.

Sanayileşme ve Zorluklar: İşçi Hareketlerinin ve Sosyal Reformların Yükselişi

19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında sanayileşmedeki şaşırtıcı artış, ekonomileri, toplumları ve günlük yaşamı dönüştürdü. Ekonomik başarıya ek olarak, tarıma dayalı ekonomilerden sanayileşmiş bir ekonomiye geçişle birlikte, ekonomik eşitsizlikler, kötü çalışma koşulları ve sosyal adaletsizlikler arttı. Bu zorluklara tepki olarak işçi hakları için mücadele eden işçi hareketleri ortaya çıktı.

Sanayileşmenin Getirdiği Zorluklar:

Sanayileşmenin gelmesiyle birlikte geleneksel, kırsal ekonomilerden fabrika destekli, makineleşmiş endüstriyel ekonomilere büyük bir geçiş başladı. Teknolojik ilerlemeler, fabrikaların hızlı büyümesini sağladı, bu da bazı kesimler için mali refahın yanı sıra yeni zorlukları da beraberinde getirdi.

1. **Emek Sömürüsü ve Çalışma Koşulları:** Fabrikaların ve sanayilerin büyümesiyle birlikte yeni bir işçi sınıfı ortaya çıktı. Ancak bu işçilerin çalışma koşulları sıklıkla uzun saatler, düşük maaş ve tehlikeli ortamlardan oluşuyordu.
2. **Ekonomik Farklılıklar:** Sanayileşme ekonomik büyümeyi artırmış olsa da, faydaları eşit olarak paylaşılmadı. Zengin elit ile işçi sınıfı arasındaki mesafe arttı ve ekonomik dengesizlikler ortaya çıktı.

İşçi Hareketlerinin Gelişimi:

Sanayileşmenin sorunları, işçi hareketlerinin yükselmesine yol açtı. Bu hareketler, işçilerin haklarını koruyarak adil ücret, güvenli çalışma koşulları ve sendika kurma hakkı talep etti.

1. **Knights of Labor:** 1869'da kurulan Knights of Labor, o dönemin ilk ve en bilinen işçi sendikalarından biridir.
2. **American Federation of Labor (AFL):** 1886'da kurulan AFL, Samuel Gompers'in liderliğinde belirli ticaret birliklerine odaklanarak işçilerin çalışma koşullarını iyileştirmek için işverenlerle pazarlık yapmıştır.
3. **Haymarket Olayı:** 1886'da Chicago'daki Haymarket Olayı, işçi hakları hareketine karşı direnişi gösteren önemli bir olay olarak kayda geçmiştir.

Sanayileşmeye Yanıt Olarak Sosyal Reformlar:

Sanayi ilerlemesinin insani maliyetinin fark edilmesiyle birlikte daha büyük bir sosyal reform hareketi tetiklendi. Bu dönemde çocuk işçiliğinin durdurulması, iş güvenliği yasalarının getirilmesi gibi sosyal adalet reformları hayata geçti.

19. Yüzyıl ve Erken 20. Yüzyıldaki Demokratik Tarihi Anlar

- **1848 Devrimleri:** Siyasi ve sosyal reform talepleriyle yönlendirilen 1848 Devrimleri, Avrupa'yı etkisi altına almış ve "Ulusların Baharı" olarak da anılmıştır. Bu devrimler, Avrupa'daki gelecek tüm demokratik hareketlerin temelini oluşturmuştur.
- **1832 İngiliz Reform Yasası:** Bu reform ile oy hakkını artırmak amacıyla mülkiyet sahibi olma zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu yasa, Sanayi Devrimi'nin sosyal düzeydeki sonuçlarından biriydi ve Büyük Britanya hükümetini daha açık fikirli bir yapıya bir adım daha yaklaştırdı.
- **Fransa'nın Paris Komünü (1871):** 1871'de Paris'te kurulan Paris Komünü, radikal bir sosyalist hükümetti ancak uzun süre dayanmadı. İşçi öz yönetimi ve katılımcı demokrasi için bir test vakası olarak kabul edildi, her ne kadar nihayetinde başarısız olmuş olsa da.
- **19. Yüzyıl Sonlarında Almanya'da Sosyal Yasalar, Bismarck Dönemi:** Alman İmparatorluğu'nun Şansölyesi Otto von Bismarck, 19. yüzyılın sonlarında işçi tazminatları ve sosyal sigorta dahil olmak üzere sosyal yasalar uygulamıştır. Bu sosyal politikalar esasen demokratik olmasa da, sosyal demokrasinin gelişimine etki etti.
- **İkinci Fransız Cumhuriyeti'nin Kuruluşu (1848):** İkinci Fransız Cumhuriyeti, Şubat Devrimi sonucunda 1848'de kuruldu. Demokratik bir anayasa kabul edildi ve oy hakkı genişletildi; ancak iç çatışmalar ve gerginlikler, Napoleon III'ün iktidara yükselmesine zemin hazırladı.

- **Dreyfus Olayı, Fransa, 1894–1906:** Dreyfus Olayı, Yahudi karşıtlığını ve Fransız toplumundaki derin bölünmeleri ortaya çıkardı ve yanlış bir şekilde mahkum edilen Alfred Dreyfus'un davasına odaklandı. Bu olay, Avrupa'da demokrasi ve adalet konusunda farkındalığı artırdı.
- **19. Yüzyılda İtalya'nın Birleşmesi:** İtalya'nın birleştirilmesi, 19. yüzyılda birden fazla devletin tek bir ulus olarak birleştirilmesi süreciydi. Bu, demokratik temsiliyet ve yönetim ile ilgili sorunları beraberinde getirdi ve milliyetçi duygularla yönlendirildi.
- **İspanya'nın Anayasal Monarşisi (1876):** 1876 İspanyol Anayasası, anayasal monarşi biçiminde bir parlamento hükümeti sistemini kurdu. Bu anayasa, İspanya'nın siyasi düzeyde modernleşmesini ve ülkenin birliğini işaret etmiştir.
- **Lahey Konvansiyonları (1899 ve 1907):** 1899 ve 1907 Lahey Konvansiyonlarının amacı, savaşın yürütülmesi için kılavuzlar oluşturmak ve dostane anlaşmazlık çözümünü teşvik etmektir. Yerel demokrasiyi birincil hedef olarak görmeseler de, bu uluslararası anlaşmalar daha adil ve düzenli bir küresel sistem oluşturma çabalarını gösterdi.
- **Rus Devrimi (1917):** 1917 Rus Devrimi'nde Çarlık rejimi devrildi ve Sovyetler Birliği kuruldu. Demokratik bir geçiş olmasa da, uluslararası siyasi dinamikler ve yönetim yapıları hakkında tartışmalarda önemli bir etki yarattı.
- **Çeşitli Avrupa Ülkelerinde Kadınların Oy Hakkı Kampanyaları:** 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında kadınların oy hakkı hareketleri tüm Avrupa'da ivme kazandı. ABD ve İngiltere'deki gelişmelerden ilham alan kadın hakları savunucuları, demokrasi konusundaki tartışmalara katkıda bulundu.

Sonuç:

19.yüzyıl ve 20. yüzyılın başları, demokratik ilkelerin gelişiminde çalkantılı ve önemli bir dönemdi ve bu süreçte dünya genelindeki sosyal yapılar büyük bir değişim yaşadı. Kapsayıcı bir yönetim biçimi oluşturmayı hedefleyen demokratik hareket, bu dönemde bireysel haklar ve kamusal katılım gibi Aydınlanma kavramlarına dayalı olarak gelişmiştir.

Sanayileşmenin getirdiği değişen dinamikleri tanımak amacıyla, İngiltere'deki 1832 Reform Yasası ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 15. Anayasa Değişikliği gibi yasama değişiklikleri, engelleri yıkmaya çalışmıştır. Ancak, kadınların oy hakkı ve sivil haklar hareketleri sürdüğü sürece, bu dönemin demokratik projesi tamamlanmamış kalacaktır.

Sanayileşme, bu yüzyılın önemli bir olayıydı ve demokrasiyi değiştiren birçok yeni zorluk getirmiştir. İşçi sınıfı ve sanayi tarafından desteklenen işçi hareketleri, toplumsal ilerleme ve işçi haklarını savundu. Adil ücret, toplu pazarlık yapabilme ve saygın çalışma koşulları için mücadele eden American Federation of Labor (Amerikan Emek Federasyonu) ve Knights of Labor (Emek Şövalyeleri) gibi örgütler, işçi sınıfının sesi olmuştur.

Avrupa genelinde siyasi ve sosyal reformlara yönelik tutku, 1848 Devrimleri, Paris Komünü ve İtalya'nın birleşmesiyle kendini gösterdi. Fransız Dreyfus Olayı ve İspanya'nın Anayasal Monarşisi, demokratik süreçlerin karmaşıklığını anlamada önemli örneklerdir.

Lahey Konvansiyonları ve Uluslararası Kadınların Oy Hakkı İttifakı'nın kurulması, 19. ve 20. yüzyılların sona ermesiyle birlikte demokrasinin küresel girişimlerle nasıl çıktığını gösteren iki örnektir.

Sonuç olarak, 19. yüzyıl ve 20. yüzyılın başları, bugünkü siyasi ortamların şekillenmesinde büyük rol oynamıştır. Bu dönemde yaratılan demokratik hareketler, sanayileşmenin zorluklarıyla başa çıkmak zorunda kalmış, ancak aynı zamanda toplumun eşit temsili, adaleti ve kapsayıcılığı sağlamayı başarmıştır.

II.Dünya Savaşı Sonrasından Bugüne

Kaynak: <https://www.history.com/news/germany-divided-world-war-ii>

Giriş

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından dünya tarihinde önemli bir an yaşandı; demokrasi dünya genelinde büyük bir ivme kazandı. Demokrasiye dayalı kurumların kurulması, kendi kaderini tayin etme isteği, insan hakları ve otoriter ideolojilerin reddedilmesiyle hız kazanan küresel bir eğilim haline geldi. Bu dönemde ayrıca, demokratik ve otoriter sistemlerin nüfuz kazanmak için jeopolitik bir mücadeleye girdiği Soğuk Savaş'ın da etkileri yoğunlaştı. Bu araştırma, İkinci Dünya Savaşı sonrası demokrasi yayılımını inceleyerek, bu genişlemeye katkıda bulunan etkenleri ve demokratik ideallerin teşvik edilmesinde Soğuk Savaş'ın dinamiklerini analiz etmektedir.

Küresel Yayılım

II. Dünya Savaşı Öncesi

İkinci Dünya Savaşı öncesinde uluslararası manzara, 18. ve 19. yüzyıllarda kurulmuş sömürgeci sistemler ve monarşik krallıklardan oluşuyordu. Bu dönemin etkileri derin oldu ve 20. yüzyılın başında Avrupa’da kültürel değerlerin dönüşümünü başlatan bir krizle ortaya çıkan karmaşık bir süreç doğurdu. 19. yüzyıl kapitalizm ve liberalizminin bir dönemi sona ererken, 20. yüzyıl başında toplumsal yapıların alt üst olması ile ulusların temelleri yeniden şekillendi, yerleşik güç yapılarına meydan okundu. Emperyalist eğilimler ve monarşik yönetimler, dünya İkinci Dünya Savaşı felaketine doğru sürüklenirken, benzeri görülmemiş meydan okumalarla karşılaştı (Berend, 2023).

Bu krizler, savaştan sonra gerçekleşecek büyük değişimlerin zeminini hazırladı. Samuel P. Huntington’ın “The Third Wave: Democratisation in the Late Twentieth Century” adlı eserinde, Huntington, demokratikleşme dalgalarını inceleyerek, savaştan önce yaşanan çalkantılı olaylara ışık tutar. Huntington’ın analizi, Amerikan ve Fransız Devrimlerinin entelektüel modeli doğrultusunda demokratik devletlerin ortaya çıkışını ve otokrasiye dönüş sürecini kapsar. Savaş öncesindeki demokratik süreçlerin iniş çıkışlarla dolu karmaşık tarihi bağlamı, İkinci Dünya Savaşı sonrasında gelişen küresel demokrasi yayılımını anlamak için zemin oluşturdu (Merkel, 2019).

Savaş Sonrası Yeniden Yapılanma ve Demokratikleşme

İkinci Dünya Savaşı’nın ardından, galip Müttefik güçlerin başlattığı savaş sonrası yeniden inşa ve demokratikleşme çabaları, küresel siyasi manzarayı yeniden şekillendirmede belirleyici bir rol oynamıştır. Savaşın yol açtığı yıkımın boyutu, ülkeleri yeniden inşa etmek ve sürdürülebilir yönetim yapıları oluşturmak için kapsamlı stratejilerin gerekliliğini ortaya koymuştur. Galip Müttefik güçler, özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Marshall Planı gibi girişimler aracılığıyla, savaşın yıkıma uğrattığı ekonomileri canlandırmayı ve siyasi istikrarı teşvik etmeyi amaçlayan iddialı yeniden inşa programları uygulamıştır. Bu çabalar yalnızca ekonomik yardımla sınırlı kalmayıp, kalıcı barış ve istikrar için bir temel olarak demokratik idealleri teşvik etmeyi kapsayan daha geniş bir vizyon içermiştir.

Savaş sonrası yeniden inşanın dikkat çekici bir yönü, birçok ülkede demokratik kurumların kurulması olmuştur. Galip güçler, küresel çatışmaların tekrarını önlemek için demokratik yönetim ilkelerini aşılarmayı hedeflemiştir. Yeni anayasaların taslağı, demokratik değerlerin kurumsallaştırılmasında ve temel hakların korunmasında anahtar bir mekanizma haline gelmiştir. Bu süreç, işgal altındaki uluslar ile Müttefik güçler arasında işbirliğini yansıtan bir çaba olarak karakterize edilmiştir; bu, zamanla ayakta kalacak demokratik yönetim modellerini teşvik etme taahhüdünü yansıtmaktadır.

Uluslararası kuruluşlar da savaş sonrası demokratikleşme ortamında önemli bir rol oynamıştır. 1945'te Birleşmiş Milletler'in (BM) kurulması, uluslararası işbirliğini teşvik etme, insan haklarını koruma ve küresel ölçekte demokratik ilkeleri destekleme yönünde önemli bir gelişmeyi temsil etmiştir. BM, Milletler Cemiyeti'nin başarısızlıklarına bir yanıt olarak ortaya çıkmış ve ülkeler arasında diplomatik diyalog, çatışma önleme ve ortak değerlerin ilerlemesini sağlamak için bir platform oluşturmayı amaçlamıştır.

BM'nin Şartı, 1945'te San Francisco'da imzalanmış ve üye devletlerin egemenliğini, uyumazlıkların barışçıl çözümünü ve insan hakları ile temel özgürlüklere olan bağlılığı vurgulayan anahtar ilkeleri ortaya koymuştur. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Acil Yardım Fonu (UNICEF) gibi BM içindeki uzmanlaşmış ajansların kurulması, küresel sorunların ele alınmasına yönelik çok yönlü yaklaşımını daha da pekiştirmiştir.

Savaş sonrası dönemde, BM, küresel zorluklar ve çatışmalarla başa çıkmada kritik bir rol oynamıştır. Barış koruma misyonları, Suez Krizi (1956) ve Küba Füze Krizi'nin (1962) çözümünü gibi önemli başarılar elde etmeyi amaçlamıştır. Ayrıca, BM, dekolonizasyon tartışmalarına forum olarak hizmet etmiş ve birçok ulusun bağımsızlık geçişine yardımcı olmuştur.

Ancak, BM'nin savaş sonrası dönemdeki çatışmaları ele alma etkinliği çeşitli zorluklar ve eleştirilerle karşılaşmıştır. Soğuk Savaş rekabeti, çoğu zaman Güvenlik Konseyi'ni felç ederek, bazı durumlarda kararlı eylemler almasını engellemiştir. Kore Savaşı (1950-1953) ve Vietnam Savaşı (1955-1975), BM çerçevesindeki jeopolitik gerilimleri aşmanın karmaşıklıklarını göstermiştir. Ayrıca, kuruluş, Ruanda (1994) ve Bosna (1995) gibi yerlerde yaşanan soykırımları önlemedeki yetersizliği nedeniyle eleştirilere maruz kalmıştır.

Soğuk Savaş ve İdeolojik Rekabet

Soğuk Savaş, yaklaşık olarak İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden (1945) Sovyetler Birliği'nin çöküşüne (1991) kadar uzanan bir dönemdir ve demokratik Batı ile Sovyetler Birliği liderliğindeki komünist Doğu arasında yoğun bir ideolojik rekabet ile karakterizedir. Bu ideolojik bölünme, çelişkili siyasi, ekonomik ve sosyal sistemlerde kendini göstermiş, her iki süper güç kendi yönetim ve toplumsal organizasyon vizyonunu teşvik etmiştir.

Demokratik Batı, Amerika Birleşik Devletleri'nin önderliğinde, bireysel özgürlükler, serbest piyasa kapitalizmi ve demokratik yönetimi savunmuştur. Buna karşılık, Sovyetler Birliği altında komünist Doğu, üretim araçlarının devlet mülkiyetini ve merkezi planlı ekonomiyi savunmuş, görünüşte sınıfsız bir toplumu hedeflemiştir.

Bu ideolojik rekabet, ekonomik ve siyasi alanların ötesine uzanarak jeopolitik manzarayı şekillendirmiştir. Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği, her biri kendi ideolojik ve siyasi etkisini genişletme çabası içinde, küresel ölçekte etkili olma mücadelesine girmiştir. Kore Savaşı (1950-1953) ve Vietnam Savaşı (1955-1975) gibi vekalet savaşları, demokratik ve otoriter sistemlerin dolaylı olarak çarpıştığı Soğuk Savaş'ın jeopolitik boyutlarını örneklendirmiştir.

Soğuk Savaş ayrıca demokratik ve otoriter sistemler arasındaki toplumsal değerler ve yönetim modelleri açısından da rekabeti körüklemiştir. Her iki taraf, kendi sistemlerinin algılanan güçlerini sergilemeye çalışarak ekonomik refah, teknolojik gelişmeler ve toplumsal ilerlemedeki başarılarını vurgulamıştır. İdeolojik rekabet yalnızca uluslararası ilişkileri değil, aynı zamanda birçok ülkedeki iç politikaları ve yönetim yapılarını da derinden etkilemiştir.

Demokrasi Teşviki ve Sınırlandırma

Demokratik ülkeler, özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Soğuk Savaş sırasında dünya genelinde demokratik yönetişimi teşvik etmek için çeşitli stratejiler kullanmıştır. Truman Doktrini ve Marshall Planı gibi girişimler, komünizme karşı direnen ülkelere ekonomik yardım sağlama ve destekleme amacı taşımış, siyasi istikrarı teşvik etmiş ve demokratik kurumların benimsenmesini teşvik etmiştir. 1983'te kurulan Ulusal Demokrasi Vakfı (NED) gibi kuruluşlar, hükümet dışı yollarla demokrasiyi ilerletme taahhüdünü somutlaştırmıştır. Bu stratejiler genellikle çok yönlü olup ekonomik yardım, kültürel değişim programları ve diplomatik çabaları içermektedir.

Buna karşılık, Sovyetler Birliği demokrasinin ve kapitalizmin yayılmasını engellemek için sınırlandırma politikaları izlemiştir. 1955'te kurulan Varşova Paktı, komünist devletler arasında bir askeri ittifak oluşturarak NATO'nun etkisini dengelemeyi ve demokratik ideallerin yayılmasını engellemeyi amaçlamıştır. Sovyetler Birliği ayrıca, komünist ideolojisine uyumlu otoriter rejimleri desteklemiş, bu rejimlerin etkisini sürdürmek için sıklıkla askeri ve ekonomik yardım sağlamıştır.

Sonuçlar

İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde, otoriter ideolojilere karşı bir reddedişin ve öz belirleme ile insan hakları arzusunun ateşlediği, demokratik bir yönetime yönelik küresel bir kayış yaşanmıştır. Demokratik Batı ile komünist Doğu arasında yoğun Soğuk Savaş rekabeti, jeopolitik manzarayı belirlemiştir. Savaş sonrası yeniden inşa stratejileri, Birleşmiş Milletler'in kurulması ve Soğuk Savaş sırasındaki ideolojik rekabet, demokratik ideallerin küresel yayılımını etkilemiştir. Bu dönemin karmaşık dinamikleri, İkinci Dünya Savaşı öncesinden demokrasi teşvikine ve sınırlama stratejilerine kadar, çağdaş yönetim ve uluslararası ilişkiler üzerine tartışmaları şekillendirmeye devam etmektedir (Gaddis, 2005; Birleşmiş Milletler; Kaplan, 1999).

Soğuk Savaş Sonrası Dönem

Giriş

Soğuk Savaş, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından 1990'ların başlarına kadar, dünyayı iki ideolojik kampa bölen, kapitalizm ve komünizm ile demokratik ve otoriter yönetim modellerinin birbirleriyle mücadele ettiği bir dönemdir. Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği arasındaki rekabet, uluslararası siyaseti şekillendirmiş, ittifak sistemleri oluşturmuş ve birçok ülkede iç savaşı ve devrimlere neden olmuştur. Bu bölümde, Soğuk

Savaş sonrası dönemde demokrasinin yükselişi, uluslararası ilişkilerdeki değişimler ve küresel sorunların çözümüne yönelik yaklaşımlar ele alınacaktır.

Demokrasinin Yükselişi

Soğuk Savaş'ın sona ermesi, dünya genelinde demokrasiye geçişin hızlandığı bir dönem olmuştur. 1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılması, Doğu Avrupa'daki komünist rejimlerin çöküşünü simgeleyerek, birçok ülkede demokratik reformlar için bir dönüm noktası olmuştur. Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan gibi ülkelerde yapılan seçimler, halkın özgür iradesiyle yönetimlerinin değiştiğini gösteren önemli örneklerdir. Bu dönüşüm, "Üçüncü Dalga" olarak adlandırılan bir demokratikleşme sürecinin başlangıcını işaret etmektedir (Huntington, 1991).

Demokratikleşme süreci, Afrika, Asya ve Latin Amerika gibi diğer bölgelerde de etkisini göstermiştir. 1990'ların başında, birçok ülkede otoriter rejimlerin yerine demokratik hükümetlerin geldiği gözlemlenmiştir. Bu süreç, uluslararası toplumun insan haklarına ve demokrasiye olan artan duyarlılığıyla desteklenmiştir. Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlar, demokrasi teşvikini desteklemek için çeşitli girişimlerde bulunmuş, demokratik reformları destekleyen projeler ve programlar geliştirmiştir.

Uluslararası İlişkilerde Değişimler

Soğuk Savaş'ın sona ermesi, uluslararası ilişkilerde önemli değişimlere yol açmıştır. Süper güçler arasındaki doğrudan çatışma yerine, çok taraflı işbirlikleri ve diplomasi ön plana çıkmıştır. Birleşmiş Milletler, küresel sorunları çözmek için daha fazla rol oynamaya başlamış, barış koruma misyonları ve insan hakları konularında aktif hale gelmiştir. Ayrıca, NATO gibi askeri ittifaklar, Soğuk Savaş sonrası dönemde yeni bir yapı ve strateji geliştirmiştir.

Yeni dünya düzeni, terörizm, iklim değişikliği, ekonomik krizler ve sığınmacı sorunları gibi çok uluslu sorunları ele almak için uluslararası işbirliğini gerektirmiştir. Ülkeler, bu sorunlara karşı ortak bir yanıt geliştirmek için daha fazla işbirliği yapmaya başlamış, çok taraflı anlaşmalar ve organizasyonlar bu bağlamda önem kazanmıştır.

Küresel Sorunlara Yönelik Yaklaşımlar

Soğuk Savaş sonrası dönemde, küresel sorunlar daha karmaşık bir hale gelmiş ve çözüm bulmak için yeni yaklaşımlar gerektirmiştir. Terörizm, özellikle 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında, uluslararası güvenlik politikalarında önemli bir odak noktası haline gelmiştir. Ülkeler, terörizme karşı ortak mücadele etmek için istihbarat paylaşımını artırmış ve uluslararası güvenlik işbirliklerini güçlendirmiştir.

İklim değişikliği de, küresel bir sorun olarak, ülkeleri harekete geçiren başka bir faktör olmuştur. Paris İklim Anlaşması gibi uluslararası anlaşmalar, ülkelerin iklim değişikliğiyle mücadele etme konusundaki taahhütlerini belirlemiş ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için işbirliğini teşvik etmiştir.

Sığınmacı ve göç sorunları da, Soğuk Savaş sonrası dönemde önemli bir gündem maddesi haline gelmiştir. Savaşlar, çatışmalar ve iklim değişikliği gibi nedenler, milyonlarca insanın yerinden edilmesine yol açmış, ülkeler arasında bu sorunun yönetimi konusunda tartışmalara neden olmuştur. Avrupa Birliği, bu sorunu ele almak için çeşitli politikalar geliştirmiş, bazı ülkeler ise daha kapalı bir yaklaşım benimsemiştir.

Sonuç

Soğuk Savaş sonrası dönem, dünya genelinde demokratikleşme, uluslararası ilişkilerdeki değişimler ve küresel sorunların çözümüne yönelik yeni yaklaşımlar açısından önemli bir dönemdir. Demokrasi, birçok ülkede güçlenmiş, uluslararası işbirlikleri artmış ve çok taraflı sorunların yönetimi için yeni stratejiler geliştirilmiştir. Bununla birlikte, uluslararası düzeyde hâlâ önemli zorluklar ve tartışmalar mevcuttur; bu, hem küresel sorunlarla başa çıkmak hem de demokrasi ile insan haklarını korumak adına sürekli bir çaba gerektirmektedir.

Referanslar

Saha Araştırması

- Al Jazeera. (2023, September 3). *Police arrest 20 in Cyprus as anti-migrant violence spreads*. <https://www.aljazeera.com/news/2023/9/3/over-a-dozen-arrested-in-cyprus-as-anti-migrant-violence-spreads>
- Stephan, L. (2023, September 27). *Migrants in Cyprus fear fresh violence after a wave of racist far-right attacks*. Le Monde.fr. https://www.lemonde.fr/en/immigration/article/2023/09/27/migrants-in-cyprus-fear-fresh-violence-after-a-wave-of-racist-far-right-attacks_6140445_144.html
- Amnesty International, *Cyprus: Authorities must protect migrants and refugees from racist attacks*. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/09/cyprus-authorities-must-protect-migrants-and-refugees-from-racist-attacks/>
- (update) *far-right mob attacks migrants, journalists in Limassol anti-immigration demo [photos]*. incypruscom. (2023, September 1). <https://in-cyprus.philenews.com/local/update-far-right-mob-attacks-migrants-journalists-in-limassol-anti-immigration-demo-photos/>
- Kambas, M. (2023, September). *Cyprus police make more arrests in racism-fuelled violence* / reuters. REUTERS. <https://www.reuters.com/world/europe/cyprus-police-make-more-arrests-racism-fuelled-violence-2023-09-03/>
- Teodosieva, D. (2024, April). *Violence videos: Youths attack migrants in Sofia*. BTv. <https://btvnovinite.bg/predavania/tazi-sutrin/klipove-s-nasilie-mladezhi-napadat-migranti-v-sofija.html>
- O'Sullivan, C. (2024, April 8). *Asylum seeker taken to hospital after Dublin assault*. RTE.ie. <https://www.rte.ie/news/dublin/2024/0408/1442430-dublin-assault/>
- Surve, A. (2020, January 9). *Woman left injured and bloodied after horrific racist attack in south Dublin*. Irish Mirror. <https://www.irishmirror.ie/news/irish-news/woman-left-injured-bloodied-after-21248431>
- Portugal Decoded. (2024, May 10). *Friday Briefing: We need to talk about*. Retrieved from <https://portugaldecoded.substack.com/p/friday-briefing-we-need-to-talk-about>
- Our Portugal Journey. (2024, May 16). *Race discrimination in Portugal*. Retrieved from <https://www.ourportugaljourney.com/p/race-discrimination-in-portugal>
- The Portugal News. (2024, May 7). *AIMA workers will not be scapegoats for migrant attacks*. Retrieved from

<https://www.theportugalnews.com/news/2024-05-07/aima-workers-will-not-be-scape-goats-for-migrant-attacks/88600>

Nijeryalı Festus Okey davasında 14 yıl sonra karar: Sanık polise 16 yıl 8 ay hapis cezası. (2021a, March 17). *Euronews*.

<https://tr.euronews.com/2021/03/17/nijeryal-festus-okey-davas-nda-14-y-l-sonra-kar-ar-san-k-polise-16-y-l-8-ay-hapis-cezas>

Estonian world. (2021). *Racist Estonian online groups depict black people*. [online] Available at:

<https://estonianworld.com/life/racist-estonian-online-groups-depict-black-people-with-a-noose-around-their-neck/> [Accessed 03 June 2024]

Masa Araştırması

Antik Kökenler (MÖ 5. – 4. yüzyıl)

1. A&E Television Networks. (2018, August). *Ancient greek democracy - Athenian, definition, modern*. History.com. <https://www.history.com/topics/ancient-greece/ancient-greece-democracy#section1>
2. Cartwright, M. (2016, April 4). *Cleisthenes*. World History Encyclopedia. <https://www.worldhistory.org/Cleisthenes/>
3. Cartwright, M. (2018, April 03). *Athenian Democracy*. World History Encyclopedia. Retrieved from https://www.worldhistory.org/Athenian_Democracy/
4. Christopher W. Blackwell, "Athenian Democracy: a brief overview," in Adriaan Lanni, ed., "Athenian Law in its Democratic Context" (*Center for Hellenic Studies On-line Discussion Series*). Republished in C.W. Blackwell, ed., *Dēmos: Classical Athenian Democracy* (A. Mahoney and R. Scaife, ed., *The Stoa: a consortium for electronic publication in the humanities* [www.stoa.org]) edition of February 28, 2003. Contact: cwb@stoa.org.
5. Christopher W. Blackwell, "The Development of Athenian Democracy," in Adriaan Lanni, ed., "Athenian Law in its Democratic Context" (*Center for Hellenic Studies On-line Discussion Series*). Republished in C.W. Blackwell, ed., *Dēmos: Classical Athenian Democracy* (A. Mahoney and R. Scaife, ed., *The Stoa: a consortium for electronic publication in the humanities* [www.stoa.org]) edition of January 24, 2003
6. *Democracy - Manual for Human Rights Education with young people* - www.coe.int. Manual for Human Rights Education with Young people. (n.d.). <https://www.coe.int/en/web/compass/democracy>
7. Gish, D.A. (2014). Athenian Democracy. In *The Encyclopedia of Political Thought*, M.T. Gibbons (Ed.). <https://doi.org/10.1002/9781118474396.wbep0057>
8. Kiss, T. (2023, September 19). *Athenian democracy: History, functions and characteristics*. Encyclopedia of Humanities. <https://humanidades.com/en/athenian-democracy/>
9. Little, B. (2021, August). *How democracy developed in Ancient Greece*. HISTORY. <https://www.history.com/news/ancient-greece-democracy-origins>

10. National Geographic society. (n.d.). *Democracy (ancient greece)*. Education. <https://education.nationalgeographic.org/resource/democracy-ancient-greece/>
11. Tangian, A. (2020). Analytical theory of democracy. *Studies in Choice and Welfare*. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-39691-6>

Ortaçağ ve Rönesans Dönemi (5.-15. yüzyıl)

1. Barraclough, G. (1940). Law and Legislation in Medieval England. *LQ Rev.*, 56, 75.
2. Cohn Jr, S. K. (2022). *Popular Protest and Ideals of Democracy in Late Renaissance Italy*. Oxford University Press.
3. Downing, B. (2020). *The military revolution and political change: Origins of democracy and autocracy in early modern Europe*. Princeton University Press.
4. Held, D. (1995). *Democracy and the global order: From the modern state to cosmopolitan governance*. Stanford University Press.
5. Hannam J. (2009). "God's Philosophers: How the Medieval World Laid the Foundations of Modern Science," *Armarius Magnus*. Retrieved from <http://armariummagnum.blogspot.com/2009/10/gods-philosophers-how-medieval-world.html>.
6. Mark, J. J. (2023, June 09). *Europe*. *World History Encyclopedia*. Retrieved from <https://www.worldhistory.org/europe/>
7. Møller, J. (2015). The Medieval Roots of Democracy. *Journal of Democracy*, 26(3), 110-123.
8. Thompson, J. W. (1923). The Development of the Idea of Social Democracy and Social Justice in the Middle Ages. *American Journal of Sociology*, 28(5), 586–605. <http://www.jstor.org/stable/2764779>
9. Zack, N. (2023). *Democracy: A Very Short Introduction*. Oxford University Press.
10. Zack, N. (2023). Democracy in the medieval and Renaissance world. In *Democracy: A Very Short Introduction*. Oxford: Very Short Introductions.

Aydınlanma Çağı ve Demokratik Devrimler (17. -18. yüzyıl)

1. Darnton, R. (1979). The Business of Enlightenment: A Publishing History of the Encyclopédie, 1775–1800. Retrieved from <https://dash.harvard.edu/bitstream/1/22824057/1/Business.pdf>
2. Declaration of the Rights of Man and of the Citizen. (1789). Retrieved from https://constitutionnet.org/sites/default/files/declaration_of_the_rights_of_man_1789.pdf

3. Hamilton, A., & Madison, J. (1788). Federalist Papers No. 47., Federalist No. 51. Retrieved from <http://pknock.com/The%20Federalist%20Papers%2047,%2048,%2051.pdf>
4. Locke, J. (1689). Second Treatise of Government. Retrieved from <https://www.earlymoderntexts.com/assets/pdfs/locke1689a.pdf>
5. Montesquieu, C. (1748). The Spirit of the Laws. Retrieved from <https://historyofeconomicthought.mcmaster.ca/montesquieu/spiritoflaws.pdf>
6. Palmer, R. R. (1959). The Age of Democratic Revolution: A Political History of Europe and America, 1760-1800. Retrieved from <https://www.bard.edu/library/pdfs/archives/2023/06/Palmer-TheAgeOfTheDemocraticRevolution.pdf>
7. Rousseau, J.-J. (1762). The Social Contract. Retrieved from <https://www.earlymoderntexts.com/assets/pdfs/rousseau1762.pdf>
8. U.S. Constitution. (1787). Retrieved from https://www.senate.gov/civics/resources/pdf/US_Constitution-Senate_Publication_103-21.pdf
9. Voltaire. (1759). Candide. Retrieved from <http://www.esp.org/books/voltaire/candide.pdf>
10. Wollstonecraft, M. (1792). A Vindication of the Rights of Woman. Retrieved from <https://www.earlymoderntexts.com/assets/pdfs/wollstonecraft1792.pdf>

19.Yüzyıl ve 20.Yüzyılın Başı

1. Brooks, C. (2020, January 6). Chapter 4: The Politics of the Nineteenth Century. Pressbooks. <https://pressbooks.nsc.ca/worldhistory/chapter/chapter-4-the-politics-of-the-nineteenth-century-2/>
2. Civil rights movement: timeline, key events & leaders | HISTORY. (2009, October 27). HISTORY. <https://www.history.com/topics/black-history/civil-rights-movement>
3. Delahaye, C., & Ramdani, F. (2022). Introduction: The Complex and Reciprocal Relations between Suffrage and Other Forms of Activism. *Transatlantica : Revue D'Études Américaines*, 1. <https://doi.org/10.4000/transatlantica.19310>
4. Democracy | Definition, History, Meaning, Types, Examples, & Facts. (2024, January 10). Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/democracy/The-spreadof-democracy-in-the-20th-century>
5. Industrialization, labor, and life. (n.d.). <https://education.nationalgeographic.org/resource/industrialization-labor-and-life/>
6. King, J. (2021, February 26). The Expansion of Democracy during the Jacksonian Era – America in Class – resources for history & literature teachers from the National

7. Knights of Labor - Definition, Goals & Leader | HISTORY. (2009, October 29). HISTORY. <https://www.history.com/topics/19th-century/knights-of-labor>
8. Labor Movement - America, Reform & Timeline | HISTORY. (2009, October 29). HISTORY. <https://www.history.com/topics/19th-century/labor>
9. READ: Responses to Industrialization (article) | Khan Academy. (n.d.-a). Khan Academy. <https://www.khanacademy.org/humanities/whp-origins/era-6-the-long-nineteenth-century-1750-ce-to-1914-ce/64-transformation-of-labor-beta/a/read-responses-to-industrialization-beta>
10. READ: Responses to Industrialization (article) | Khan Academy. (n.d.-b). Khan Academy. <https://www.khanacademy.org/humanities/whp-origins/era-6-the-long-nineteenth-century-1750-ce-to-1914-ce/64-transformation-of-labor-beta/a/read-responses-to-industrialization-beta>
11. Engels. (n.d.). *Socialism in Germany by Friedrich Engels 1892*. <https://www.marxists.org/archive/marx/works/1892/01/socialism-germany.htm>
12. Unknown. (n.d.). *TEXT ANALYSIS: 1876 CONSTITUTION (corrected)*. <https://history-spain.blogspot.com/2015/04/text-analysis-1876-constitution.html>
13. McLean, J. (n.d.). *The Second French Republic | History of Western Civilization II*. <https://courses.lumenlearning.com/suny-hccc-worldhistory2/chapter/the-second-french-republic/#:~:text=The%20French%20Second%20Republic%20was,motto%20Libert%C3%A9%2C%20%C3%89galit%C3%A9%2C%20Fraternit%C3%A9>.
14. The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2024, May 16). *Commune of Paris | Causes, Consequences & Legacy*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/event/Commune-of-Paris-1871>
15. History, H. R.-. S. D. &. 1. |. (2020, May 1). HayMarket Riot - Square, Definition & 1886 | HISTORY. HISTORY. <https://www.history.com/topics/19th-century/haymarket-riot>
16. The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2024b, June 8). *Hague Convention | International Law, Humanitarianism & Peacekeeping*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/event/Hague-Conventions>

-
17. The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2023, March 20). *American Federation of Labor | Leader, Goals, Successes, & Significance*. Encyclopedia Britannica.
<https://www.britannica.com/topic/American-Federation-of-Labor>
 18. *On the Reform Act of 1832*. (n.d.).
<https://learn.saylor.org/mod/book/tool/print/index.php?id=67279>
 19. Di Palma, G., Berengo, M., Wickham, C. J., Signoretta, P. E., Marino, J. A., King, R. L., Lovett, C. M., Powell, J. M., Clark, M., Nangeroni, G., Foot, J., Knights, M. F., Di Palma, G., & Larner, J. (2024, June 26). *Italy | Facts, Geography, History, flag, maps, & Population*. Encyclopedia Britannica.
<https://www.britannica.com/place/Italy/Unification>
 20. The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2024b, May 20). *Dreyfus affair | Definition, Summary, History, Significance, & Facts*. Encyclopedia Britannica.
<https://www.britannica.com/event/Dreyfus-affair>
 21. Barzun, J., Frassetto, M., Champion, T. C., Treasure, G. R. R., Stearns, P. N., Herlihy, D., Salmon, J. H. M., Sørensen, M. S., Peters, E., Mayne, R. J., Weinstein, D., Parker, N. G., Aubin, H., & Herrin, J. E. (1999, July 28). *History of Europe | Summary, Wars, Map, Ideas, & Colonialism*. Encyclopedia Britannica.
<https://www.britannica.com/topic/history-of-Europe/The-Revolutions-of-1848>
 22. Zapata, C. (2024, March 27). Russian Revolution: Causes, timeline & Bolsheviks | HISTORY. *HISTORY*.
<https://www.history.com/topics/european-history/russian-revolution>
 23. *Women's Suffrage*. (n.d.). National WWI Museum and Memorial.
<https://www.theworldwar.org/learn/about-wwi/womens-suffrage>
 24. Women's Suffrage in the Progressive Era | Progressive Era to New Era, 1900-1929 | U.S. History Primary Source Timeline | Classroom Materials at the Library of Congress | Library of Congress. (n.d.). The Library of Congress.
<https://www.loc.gov/classroommaterials/united-states-history-primary-source-timeline/progressive-era-to-newera-1900-1929/womens-suffrage-in-progressive-era/>

II. Dünya Savaşı'ndan Bugüne

1. Decades of Crisis: Central and Eastern Europe before World War II, Ivan T. Berend University of California Press, 15 Nov 2023
2. The Handbook of Political, Social, and Economic Transformation, Wolfgang Merkel (ed.), Raj Kollmorgen (ed.), Hans-Jürgen Wagener (ed.) Published: 13 February 2019
3. Gaddis, John Lewis. "The United States and the Origins of the Cold War, 1941–1947." Columbia University Press, 2000.

4. Hogan, Michael J. "The Marshall Plan: America, Britain, and the Reconstruction of Western Europe, 1947–1952." Cambridge University Press, 1987.
5. Mazower, Mark. "Dark Continent: Europe's Twentieth Century." Vintage, 2000.
6. United Nations. "Charter of the United Nations." <https://www.un.org/en/about-us/un-charter>.
7. Woods, Randall B. "A Changing of the Guard: Anglo-American Relations, 1941–1946." Oxford University Press, 1990.
8. Kennedy, David. "The Birth of the United Nations." *World Politics*, vol. 7, no. 2, 1955, pp. 153–178.
9. United Nations. "Charter of the United Nations." <https://www.un.org/en/about-us/un-charter>.
10. Urquhart, Brian. "A Life in Peace and War." HarperCollins, 1987.
11. Weiss, Thomas G., and Sam Daws. "The Oxford Handbook on the United Nations." Oxford University Press, 2018.
12. Kaplan, Lawrence S. "The Long Entanglement: NATO's First Fifty Years." Praeger, 1999.
13. Mastny, Vojtech. "The Cold War and Soviet Insecurity: The Stalin Years." Oxford University Press, 1996.
14. Pease, Neal R. "Democracy and U.S. Policy in Latin America during the Truman Years." University of Missouri Press, 1989.
15. Westad, Odd Arne. "The Global Cold War: Third World Interventions and the Making of Our Times." Cambridge University Press, 2005.
16. Zubok, Vladislav M. "A Failed Empire: The Soviet Union in the Cold War from Stalin to Gorbachev." The University of North Carolina Press, 2007.
17. <https://www.selfstudys.com/uploads/pdf/SX7Al1CgW2R1nZVJRO22.pdf>
18. Altman, D., Democratic Challenges in the Contemporary World, https://www.academia.edu/62850227/Democratic_Challenges_in_the_Contemporary_World
19. Freedom House, <https://freedomhouse.org/countries/freedom-world/scores>
20. Randall, S., Democracy and the Post-Cold War Era, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9781403905277_3
21. Fukuyama, F., The End of History?, https://www.jstor.org/stable/24027184?read-now=1&seq=1#page_scan_tab_contents
22. De Mesquita, B., Downs, G., Smith, A., Cherif, F., Thinking inside the Box: A Closer Look at Democracy and Human Rights, *International Studies Quarterly* © 2005 Oxford University Press, https://www.jstor.org/stable/3693602?read-now=1&seq=18#page_scan_tab_contents
23. Arat, Z., Human Rights and Democracy: Expanding or Contracting?, The University of Chicago Press, <https://www.jstor.org/stable/3235336>
24. Democracy and Human Rights: The Role of the UN, Discussion Paper 2013, International Institute for Democratic and Electoral Assistance, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/democracy-and-human-rights-the-role-of-the-united-nations.pdf>

-
25. Park, J., Forward to the future? The democratic peace after the Cold War, Sage Publications, Ltd., https://www.jstor.org/stable/26275318?read-now=1&seq=14#page_scan_tab_contents
 26. Talbott, S., The New Geopolitics: Defending Democracy in the Post-Cold War Era, Royal Institute of International Affairs, <https://www.jstor.org/stable/40396642>
 27. Pietrzyk, M., Explaining the Post-Cold War Order: An International Society Approach, George Washington University, <https://ciaotest.cc.columbia.edu/conf/pim01/>
 28. Scholte, J., Reconstructing Contemporary Democracy, University of Warwick, <https://www.repository.law.indiana.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1375&context=igls>
 29. Nardulli, P., International Perspectives on Contemporary Democracy, <https://www.press.uillinois.edu/books/?id=p075445>
 30. Bijukumar, V., Interrogating 'End of History' Theory: Liberal Democracy in the Contemporary World, The Indian Journal of Political Science, https://www.jstor.org/stable/41856389?read-now=1&oauth_data=eyJlbWFpbCI6Imp1bGlhanVyaWV2YUBnbWFpbC5jb20iLCJpbnN0aXR1dGlvbklkcyI6W10sInByb3ZpZGVyIjoiz29vZ2xln0&seq=1#page_scan_tab_contents
 31. NCERT Political Science Textbook: Democracy in the Contemporary World, <https://ncert.nic.in/ncerts/l/iess401.pdf>
 32. Challenges to Democracy Building, Recommendations for a New Swedish Policy on Democracy Building, International Institute for Democratic and Electoral Assistance, <https://www.corteidh.or.cr/tablas/25040.pdf>